

FFB-31/2011.
(FFB-50/2010-2014.)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Fenntartható fejlődés bizottságának**
2011. október 18-án, kedden, 8 óra 03 perckor kezdődően
a Parlament földszint 1. számú tanácstermében
megtartott üléséről

---

*A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Elnöki bevezető, a napirend elfogadása</i>	6
<i>Dr. Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter éves meghallgatása (A Házszabály 68. §-ának (4) bekezdése alapján)</i>	6
<i>Dr. Fazekas Sándor tájékoztatója</i>	6
<i>Kérdések, vélemények, megjegyzések</i>	11
<i>Dr. Fazekas Sándor válaszai</i>	19
<i>Magyarország 2012. évi költségvetéséről szóló törvényjavaslat (T/4365. szám) (Általános vita)</i>	25
<i>Az Állami Számvevőszék véleménye Magyarország 2012. évi költségvetési javaslatáról (T/4365/3. szám)</i>	25
<i>A Költségvetési Tanács véleménye Magyarország 2012. évi költségvetésének tervezetéről (T/4365/1. szám)</i>	25
<i>Dr. Körösmezsei Csaba szóbeli előterjesztése</i>	25
<i>Karsai Lászlóné tájékoztatója</i>	28
<i>Kérdések, észrevételek, vélemények</i>	31
<i>Dr. Körösmezsei Csaba válaszai</i>	41
<i>Petykó Adrienn kiegészítése</i>	42
<i>Karsai Lászlóné kiegészítése</i>	43
<i>Szavazás</i>	44
<i>Magyarország 2012. évi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/4656. szám) (Általános vita)</i>	44
<i>Dr. Körösmezsei Csaba szóbeli előterjesztése</i>	44
<i>Egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/4662. szám) (Általános vita)</i>	45
<i>Kanyó Lóránt szóbeli előterjesztése</i>	45

Napirendi javaslat

1. Dr. Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter éves meghallgatása
(A Házszabály 68. §-ának (4) bekezdése alapján)
2. a) Magyarország 2012. évi költségvetéséről szóló törvényjavaslat (T/4365. szám)
(Általános vita)

b) Az Állami Számvevőszék véleménye Magyarország 2012. évi költségvetési javaslatáról (T/4365/3. szám)

c) A Költségvetési Tanács véleménye Magyarország 2012. évi költségvetésének tervezetéről (T/4365/1. szám)
3. Magyarország 2012. évi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/4656. szám)
(Általános vita)
4. Egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/4662. szám)
(Általános vita)
5. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Jávor Benedek (LMP), a bizottság elnöke

Dr. Turi-Kovács Béla (Fidesz), a bizottság alelnöke
Dr. Nagy Andor (KDNP), a bizottság alelnöke
Dr. Oláh Lajos (MSZP), a bizottság alelnöke
Dr. Bácskai János
Bányai Gábor (Fidesz)
Bartos Mónika (Fidesz)
Bodó Imre (Fidesz)
Fejér Andor (Fidesz)
Fülöp István (Fidesz)
Koncz Ferenc (Fidesz)
Schmidt Csaba (Fidesz)
Sebestyén László (Fidesz)
Bödecs Barnabás (Jobbik)
Kepli Lajos (Jobbik)
Dr. Szili Katalin (független)

Helyettesítési megbízást adott

Dr. Turi-Kovács Béla (Fidesz) távozása után dr. Nagy Andornak (KDNP)
Dr. Nagy Andor (KDNP) megérkezéséig dr. Turi-Kovács Bélának (Fidesz)
Dr. Bácskai János (Fidesz) távozása után Bodó Imrének (Fidesz)
Bodó Imre (Fidesz) megérkezéséig Bányai Gábornak (Fidesz)
Fülöp István (Fidesz) távozása után Bartos Mónikának (Fidesz)
Koncz Ferenc (Fidesz) megérkezéséig Fejér Andornak (Fidesz)
Schmidt Csaba (Fidesz) távozása után Koncz Ferencnek (Fidesz)
Dr. Aradszki András (KDNP) Sebestyén Lászlónak (Fidesz)
Tóbiás József (MSZP) dr. Oláh Lajosnak (MSZP)
Bödecs Barnabás (Jobbik) megérkezéséig Kepli Lajosnak (Jobbik)
Kepli Lajos (Jobbik) távozása után Bödecs Barnabásnak (Jobbik)
Dr. Szili Katalin (független) távozása után Jávor Benedeknek (LMP)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Dr. Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter
Dr. Körösmezsei Csaba főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium)
Karsai Lászlóné számvevő tanácsos (Állami Számvevőszék)
Petykó Adrienn főosztályvezető (Vidékfejlesztési Minisztérium)
Kanyó Lóránt főosztályvezető-helyettes (Nemzetgazdasági Minisztérium)

Megjelentek

Dr. Ángyán József államtitkár (Vidékfejlesztési Minisztérium)
Dr. Illés Zoltán államtitkár (Vidékfejlesztési Minisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 8 óra 3 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

JÁVOR BENEDEK (LMP), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó reggelt kívánok mindenkinek. Tisztelettel köszöntöm a Fenntartható fejlődés bizottsága mai ülésén a bizottság megjelent tagjait, illetve a Vidékfejlesztési Minisztérium képviselőjében Fazekas Sándor miniszter urat és Ángyán József államtitkár urat, valamint a minisztérium valamennyi munkatársát; ilyen szép hosszú, 25 fős listánk van arról, hogy ki mindenki tiszteli meg a mai ülésünket.

Mai, viszonylag hosszú ülésünk öt napirendi pontot tartalmaz. Mielőtt belevágnánk a napirendi pontok tárgyalásába, a napirendről kell szavaznunk. Az 1. napirendi pont a vidékfejlesztési miniszter éves meghallgatása, 2. napirendi pont alatt a költségvetési törvény, illetve ehhez kapcsolódóan az Állami Számvevőszék véleményének az általános vitája, 3. napirendi pont alatt a költségvetést megalapozó egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat, 4. napirendi pontként az adótörvények, és végül egy Egyebek napirendi pontunk lesz.

Kérem a bizottság tagjait, hogy akik a napirendet ilyen formában támogatni tudják, azt kézfelemeléssel jelezzék. (Szavazás.) Ellene? (Nincs jelzés.) Tartózkodik? (Nincs jelzés.) Nincs. Akkor a napirendet egyhangúlag a bizottság elfogadta. Ennek megfelelően el is kezdenénk a munkát.

Dr. Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter éves meghallgatása (A Házszabály 68. §-ának (4) bekezdése alapján)

1. napirendi pontunk keretében tehát Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter úr éves meghallgatása következik. Még egyszer tisztelettel köszöntöm miniszter urat, államtitkár urat és a minisztérium többi munkatársát.

Tekintettel arra, hogy miniszter úr a mi bizottsági meghallgatásunk után a Mezőgazdasági bizottságba megy tovább hasonló célból, ezért egy nagyon feszes napirendet kell tartanunk. Ennek keretében 20 perces időkeretben meghallgatjuk miniszter urat – illetve a minisztérium többi munkatársát, amennyiben ők hozzá kívánnak szólni – a minisztérium elmúlt másfél éves tevékenységéről, ezt követően az egyes frakciók egy-egy képviselője 7-7 percben intézhet kérdéseket a miniszter úrhoz, illetve a megjegyzéseit hozzáfűzheti az elhangzottakhoz. Ezt követően mintegy 15 percben a miniszter úr válaszára nyílik lehetőség, és végül, ameddig még marad időnk a meghallgatás során, 3-3 percben a képviselőknek további kérdésekre, észrevételekre lesz lehetősége, és természetesen a miniszter úr reakcióira is fogunk még időt biztosítani.

Kérem, hogy igyekezzünk ezeket a kereteket betartani annak érdekében, hogy ne csússzon el a meghallgatás, és valóban a kérdésekre és a válaszokra is legyen idő.

Én ezzel nem is húznám akkor tovább az időt, hanem megadom a szót Fazekas Sándor miniszter úrnak, hogy 20 percben tartson tájékoztatást a bizottság számára a minisztérium elmúlt másfél éves tevékenységéről.

Dr. Fazekas Sándor tájékoztatója

DR. FAZEKAS SÁNDOR vidékfejlesztési miniszter: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Szeretettel üdvözlök mindenkit, és köszönöm a lehetőséget, hogy beszámolhatok a minisztérium másfél éves tevékenységéről, azokról a témákról, amelyekkel foglalkoztunk, azokról a feladatokról, amelyek munkát adtak számunkra.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Lehet, hogy némileg rendhagyó módon én a meghallgatást a nemzetközi eseményekkel, kifejezetten az Európai Unió soros elnökségével kapcsolatos teendőinkkel szeretném kezdeni.

Meggyőződésem az, hogy a magyar környezetvédelem, természetvédelem soha nem volt annyira az európai érdeklődés középpontjában, mint az elmúlt időszakban, hiszen mind az uniós felkészülés, mind az elnökségi időszak olyan fontos témákat hordozott, amelyek az ország és a közösség szempontjából egyaránt kiemelkedőek voltak. *(Dr. Nagy Andor megérkezik az ülésre.)* Itt kötelességünk és módunk is volt bizonyítani azt, hogy képesek vagyunk az elnökségi teendők ellátására, és el is tudjuk érni azokat a célokat, teljesíteni tudjuk azokat a feladatokat, amelyek a soron lévő napirendekből adódnak.

Tehát ezzel kezdeném a beszámolót és utána térnék rá az egyébként szép számú belföldi feladatunkra.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Az uniós tanácsi elnökség alatt egy informális, két formális tanácsulást és több tucatnyi különböző munkabizottsági, szakértői szintű egyeztetést folytattunk le, elláttuk a tanácselnöki teendőket, elnökségi feladatokat, ami 27 tagállam munkájának az összehangolását és a brüsszeli apparátusok munkájának a szervezését is jelenti, és elláttuk az Unió képviselétét is különböző nemzetközi helyszíneken.

Néhány rendkívül jelentős sikerről tudok beszámolni. Az elektromos és elektronikus berendezések hulladékairól szóló irányelvet például többévi előkészítő munka után nekünk sikerült teljes konszenzussal lezárni, és ez környezetvédelmi szempontból, a hulladékok újrahasznosítása szempontjából is egy rendkívül jelentős diplomáciai siker. Valamennyi tagállam gratulált ehhez a sikeres munkához.

Kiemelt feladatunk volt a magyar elnökség alatt a vízzel való foglalkozás, vízgazdálkodás, Duna-stratégia, különböző, vízre vonatkozó európai uniós szabályok áttekintése és megújítása. Itt tanácsi következtetéseket tudtunk elfogadni a vízkészletek védelméről és az integrált, fenntartható vízgazdálkodásról az Unión belül és kívül ható hatállyal. *(Bödecs Barnabás megérkezik az ülésre.)*

Tanácsi következtetéseket fogadtunk el a biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2020-ig teljesítendő uniós stratégiáról, és szintén elértük az egyhangúságot a higanyra vonatkozó közösségi stratégia felülvizsgálatánál. Ez azért is fontos, mert kiemelt célunk, hogy az Unió területén az egészségre, természetre káros higanyfelhasználást megszüntessük, így a fogászati és más orvosi használatokat éppúgy, mint az iparitechnológia-váltást; tehát a fogászati és más használatoknak a kiváltását, iparitechnológia-váltást, az elérhető legjobb technikáknak a bevezetését is szorgalmazzuk. Ez egy olyan terület, amely szintén a magyar elnökséghez kötődik. Előrehaladási jelentést fogadtunk el a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló Seveso-III irányelv tárgyalásának állásáról. Szintén előrehaladási jelentést értünk el a GMO köztermesztésének lehetséges tagállami tiltásáról, korlátozásáról szóló rendelettervezet módosításánál.

Tehát a magyar elnökség alatt ezeket a munkákat tudtuk folytatni, és eredményesek voltunk.

Fontos napirend volt a közös agrárpolitika zöldítése tárgyában tartott véleménycsere. Ez az uniós bizottsági meghallgatáson is kiemelt érdeklődés tárgya volt. Látjuk azt, hogy a most megtárgyalás alatt álló közös agrárpolitika a zöldítés irányába mozdul el.

Az új könnyű-haszongépjárművekre vonatkozó kibocsátási követelmények, a könnyű-haszongépjárművek szén-dioxid-kibocsátásának csökkentése tárgyára vonatkozó rendelet első olvasati megtárgyalása is lezárult, a biocid termékek rendelete hasonlóképpen, és ugyanez a helyzet a nem közúti mozgó gépek és berendezések rugalmassági mechanizmusáról szóló irányelvtervezet tekintetében is. Tehát tudtuk biztosítani azt, hogy a jogalkotás folyamatos legyen, és az Unió, amely nem egy túl gyorsan reagáló szervezet, ezáltal is tudja teljesíteni a célokat, amelyeket kitűztünk.

A nemzetközi aktivitás zárásaként a környezetvédelmi informális tanácsulást szeretném kiemelni, amely a vízgazdálkodás kérdéseivel, a Duna kérdéseivel foglalkozott, illetve ami nagyon lényeges, hogy a jól sikerült program részeként egy kerékpáros akcióval is felhívtuk a figyelmet az egészséges életmódra és a városi közlekedésben rejlő megújulási lehetőségekre.

Összességében meggyőződésem, hogy sikerült elérni azt a célt, amit kitűztünk az uniós elnökségnél. Ennek a lényege az volt, hogy teljesítsük azokat a feladatokat, amelyek ránk hárulnak, ismertessük meg az országot, Magyarország értékeit, és minden olyan rendelkezést lehetőleg próbáljunk elfogadtatni, átvinni, meggyőzni a tagállamokat, amelyek az Unió számára fontosak, a magyar érdekek szempontjából is kiemelt jelentőségűek, és ezeknek az összhangját is tartsuk meg, teremtsük meg.

Tisztelt Bizottság! A következő terület, amelyről számot szeretnék adni, az a természetvédelem. Itt az elmúlt másfél év jelentősebb történései közül kiemelném a nemzeti park igazgatóságok által végzett természetvédelmi célú vagyongazdálkodási tevékenységgel kapcsolatosan támasztott főbb követelmények jogszabályi szintű rögzítését. Ez a vagyongazdálkodás és a természetvédelem összhangja szempontjából kiemelten fontos. Az elmúlt időszakban is folytattuk az élettelen természeti értékeink számbavételét, védelembe helyezésük jogszabályi háttérének előkészítését, az országos nyilvántartások bővítését és naprakész állapotba hozatalát. Megkezdtük a helyi természetvédelmi oltalom alatt álló területek országos nyilvántartásának átfogó felülvizsgálatát, és biztosítjuk az erdőrezervátum-program folyamatos működését is.

Az érdeklődés homlokterében lévő terület a Natura 2000-hálózat, az ezzel kapcsolatos szabályozás, és az együttélés a Natura 2000 előírásaival. Mi az új tagországok közül elsőként zártuk le a hálózatkielölési folyamatot. Az Európai Unió Bizottsága megvizsgálta a magyarországi Natura 2000 hálózat állapotát, a kijelölés elégséges voltát, a kijelölés alaposágát, és megállapították azt, hogy Magyarországon a lefedettség minden jelölőfaj és élőhely tekintetében megfelelő. Új Natura 2000-es terület kijelölését nem írták elő.

Az új tagországok közül elsőként zártuk le így a Natura 2000 kijelölési folyamatot, tehát ez egy nagyon jelentős dolog, és az összes tagállam közül harmadikként tudtuk teljes mértékben akkreditáltatni a Natura 2000-et. Itt a Natura 2000 területek határainak geometriai pontosítása is megtörtént, és így a határok a hivatalos ingatlan-nyilvántartási térképekhez igazodnak.

Egy jelentős történés az, hogy a nemzeti parki termékvédjegyeket lajstromoztattuk a Szabadalmi Hivatalban; boltnyitások, ilyen termékek megjelenése megkezdődött.

Az EU-s, illetve a hazai támogatásoknál, pályázatoknál a mielőbbi sikeres megvalósítást kiemelten támogatjuk szakszerű, rugalmas és hatékony ügyintézással. Fölülvizsgáltuk a 612 települési egyedi tájértékkatasztert, és elkészült 210 településnek a teljes egyedi tájértékkatasztere. Tehát ez a munka már egyharmadánál tart.

Számos EU-projekt átadása is megtörtént, Aggteleki Nemzeti Parknál a magtár, Balaton-felvidéki Nemzeti Parknál a Levendula Ház Tihanyban. Mind-mind olyan történés, amely a közvélemény érdeklődésére is számot tarthat.

Voltak ugyanakkor természetvédelmi, földhasználati jellegű gondok, problémák, így a Balaton-Nagyberek-nél, illetve a Bükk Nemzeti Parknál, ahol a jogszabályok betartásával gyorsan, hatékonyan a közösségi, magyar állami és a természetvédelmi érdekek képviselőjében léptünk és lépünk fel a jövőben is.

Tisztelt Bizottság! Tisztelt Elnök Úr! A környezetvédelem területéről is szeretnék kiemelni néhány fontos munkát. Az egyik az, hogy kidolgoztuk a nemzeti környezettechnológiai innovációs stratégiát, amelyet a kormány elfogadott. Bízunk abban, hogy ez az ágazat megújulását, a környezetvédelmet nagymértékben fogja segíteni.

Egy közelmúltbeli kormánydöntés az, hogy a levegőminőség javítása érdekében elfogadtuk a kisméretű szálló por csökkentése ágazatközi intézkedési programját. Ez több minisztérium összehangolt munkájának az eredménye. Egy nagyon fontos intézkedési program, amely pénzügyi forrásokkal és különböző döntések előkészítésével, különböző lépések előírásával segíti azt, hogy ezt a szennyezőkategóriát lehetőleg csökkentsük, 10-15 százalékkal csökkentsük néhány év alatt.

Egy svájci-magyar együttműködési program keretében egyébként több mint 1,2 milliárd forint támogatással országos légszennyezettségi mérőhálózat és laboratóriumi háttér kiépítésére irányuló projekt is megvalósul.

A hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről szóló EK-irányelv hazai hulladékgazdálkodási szabályozásba történő átültetése is egy fontos feladatunk. Várhatóan ez a rendkívül jelentős rendelkezés 2012. január 1-jével fog hatályba lépni.

Egy új levegőtisztaság-védelmi jogszabálysomag is hatályba lép elképzelésünk szerint a környezeti levegő minőségéről és a „Tiszta levegőt Európának!” elnevezésű programról szóló EU-irányelv jogharmonizációja érdekében.

A környezetvédelemnél talán a leginkább kézzelfogható és valamennyiünket érintő feladatunk az Országos Hulladékgazdálkodási Ügynökség tevékenységének a beindítása. A környezetvédelmi termékdíjról szóló jogszabály tulajdonképpen rendet teremt ezen a fontos területen, és ennek a törvénynek a megvalósítása, végrehajtása érdekében jött létre az Országos Hulladékgazdálkodási Ügynökség, amelynek a megszervezése folyamatban van, és január 1-jétől már a konkrét teendőit el tudja látni.

A környezetvédelmi termékdíjról szóló törvény olyan pénzügyi forrásokat teremt, amelyek elősegítik azt, hogy egy korszerű, az EU-előírásoknak és a nemzeti érdekeknek is megfelelő hulladékgazdálkodás legyen ezen a területen.

A környezetvédelmi rész zárásaként azt szeretném elmondani, hogy a zöldszervezetekkel, környezetvédőkkel folyamatosan tartunk konzultációt állatvédelem területén, környezet- és természetvédelmi témában. Ezúton is szeretném megköszönni a közreműködésüket, amellyel segítik a munkánkat.

Tisztelt Bizottság! A vízügy területére térnék át. Itt nagyon sok feladatunk volt az elmúlt időszakban, elég azokra a katasztrófhelyzetekre utalni, amelyek közismertek, és amelyek szinte mindig munkát adtak valamilyen formában a vízügynek, illetve a minisztériumnak.

Az egyik legfontosabb feladatunk a vízkár-elhárítási tevékenység irányítása. Részt veszünk a Sajó-völgy településein az árvízi biztonság megteremtésében, itt különböző beruházások is zajlottak, zajlanak. A célunk az, hogy többet ott ilyen árvízi pusztítás ne forduljon elő, mint amivel a közelmúltban szembesülnünk kellett.

Kiemelt figyelmet fordítunk egy másik területre, az országos szintű önkormányzati szennyvízcsatornázás zökkenőmentes befejezésére.

Komoly gondot, tragédiát hordozó kihívás volt, komoly gondot jelentett a vörösiszap-katasztrófa Kolontár, Devecser térségében. Itt a szervezeteink teljes erőbedobással dolgoztak. A területet érintően különösen a vízminőség-védekezést irányítottuk, az elhárítást. Ennek eredményeként a szennyezés nem ért el nemzetközi vizeket. Egy heroikus küzdelem volt minden szereplő részéről a kolontári védekezés, és egy fontos része volt számunkra, hogy a vízminőség-védelmet megoldjuk és ne legyen nagyobb baj annál, mint amivel szembesültünk.

Az elmúlt időszakban az árvíz mellett belvízi csapásokkal is számoltunk. Itt helyreállítási, kártalanítási munkákra 3,8 milliárd kormányzati forrást fordítottunk.

Dolgoztunk közmunkásokkal, 11 ezer fő vízügyi közfoglalkoztatását szerveztük meg a közmunkások köréből. A környezetvédelmi és vízügyi igazgatóságok, vízi társulatok foglalkoztatják őket a legkülönbözőbb feladatokon; mérőszelvény-izapolás, hínártakarítás, szelvénykövek gyártása, medrek, burkolatok tisztítása, karbantartása, nádkaszálás, cserjézés is

a munkájuk részét képezi. Ez azért is fontos, mert a hamarosan induló országos Start-munkaprogramhoz olyan konkrét tapasztalatokat tudunk szerezni, amiket ott majd hasznosítani lehetséges.

Egy másik területet is szeretnék érinteni. Megkezdődött a fővárosi és megyei kormányhivatalok vagyongazdálkodásában lévő forgalomképes vizek és vízi létesítmények vagyonátadása a környezetvédelmi és vízügyi igazgatóságok részére. Ezek az igazgatóságok most már szakmai felügyeletet gyakorolnak a létesítmények kezelését ellátó vízi társulások és vízi társulatok felett is.

Az ivóvízminőség-javító program gyorsítása érdekében a kormány a pályázati önrészt átvállalja az önkormányzatoktól, ezzel lehetőséget biztosítunk ebben az időszakban 126 település fejlesztéséhez, ivóvízminőség-javításához.

A nemzeti települési szennyvíz-elvezetési és -tisztítási megvalósítási program teljesítésénél jelentős eredményt értünk el a közelmúltban. A nemrégiben átadott Budapesti Központi Szennyvíztisztító Telep megvalósításával, és így lezárult az Észak-pesti Szennyvíztisztító Telep harmadik fokozatának, a nitrogén- és foszforeltávolításnak a kiépítése is. Így 50 százalékról 95 százalékra emelkedett a főváros tisztított szennyvizének aránya, tovább javítva ezzel a Duna vízminőségét.

Tisztelt Bizottság! Úgy látom, hogy lassanként az időkeretet fölhasználom. Zárásul azt szeretném elmondani, hogy jelentős szervezeti változás előtt áll a vízügy, a minisztérium, az ágazat, amelynek a tevékenységét az imént említettem, hiszen a vízügyi igazgatóságok, azok az operatív szervezetek, amelyek döntően a terepen árvízvédelemben, belvízvédelemben dolgoznak, a Belügyminisztériumhoz kerülnek a Vidékfejlesztési Minisztériumtól. Ez szervezetileg érinti a minisztériumot is, hiszen akik ezen a területen dolgoznak, ezt koordinálják, szintén a Belügyminisztérium fennhatósága alá, a Belügyminisztérium irányítása alá fognak kerülni. Döntően gyakorlati okai vannak ennek, hiszen egy olyan Start-munkaprogram indul, amely a foglalkoztatás, a munka világába való visszavezetés mellett gyakorlatilag hasznosítható, mérhető teljesítményeket is megcéloz, és az egyik legfontosabb célkitűzés az, hogy az árvízvédelemben, belvízvédelemben kézzelfogható, nagy munkálatok történjenek.

Nekem az volt mindig a meggyőződésem, hogy akkor lehet hasznos egy átfogó közmunkaprogram, hogyha valamennyi szervezet és személyi és anyagi feltétel egy helyen van ehhez. Ennek a gondolkodásnak a jegyében támogatom azt, hogy a Belügyminisztériumhoz kerüljön az ágazatnak ezen része, míg a többi terület természetesen nálunk marad, tehát a vízügyi szakma, a vízpolitika, diplomáciai kapcsolatok, a szabályozások, jogszabályalkotás a Vidékfejlesztési Minisztériumnál lesz a jövőben is.

Mindent elkövetünk azért, hogy egy hatékony, modern államot alakítsunk ki, egy olyan államot, amely képes adott célokat elérni, amely képes arra, hogy a nemzet lehetőségeit gyarapítsa és erősítse, ezért is szükséges az, hogy a Start-munkaprogram eredményes legyen, és így a foglalkoztatást az ár- és belvízvédelmi feladatok megoldásával, vízügyi feladatok megoldásával összhangba tudjuk hozni.

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Még sok téma lenne itt nálam, próbáltam a leglényegesebbeket kiemelni. Ha van kérdés, akkor természetesen állok rendelkezésre.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen miniszter úrnak a tájékoztatást, és azt külön, hogy az időkeretet is ilyen pontosan betartotta, amire a tisztelt képviselőtársaimat is szeretném ösztönözni.

Most lehetőség nyílik arra, hogy a frakciók képviselőiben egy-egy képviselő kérdéseit, megjegyzéseit az elhangzottakhoz hozzáfűzze. A menetrend úgy fog kinézni, hogy egy ellenzéki-egy kormánypárti felszólalásra biztosítunk lehetőséget. Elsőként Oláh alelnök

úr jelzett, hogy neki majd el kell mennie, tehát elsőként ő kapná meg a lehetőséget, hogy kérdéseit a miniszter úrnak föltegye. Ezt követően a kormányoldalról majd Nagy Andor alelnök úrral egyeztetünk, hogy ki kíván a Fidesz-, illetve a KDNP-frakció részéről hozzászólni, majd a Jobbik-frakció részéről lehet kérdéseket fölteni, ismét egy kormánypárti hozzászólás, ezt követi a független képviselő, Szili Katalin képviselő asszony hozzászólása, és zárásként majd én is szeretnék fölteni néhány kérdést.

Megadom a szót akkor Oláh alelnök úrnak. 7 perc áll rendelkezésre a frakciók számára.

Kérdések, vélemények, megjegyzések

DR. OLÁH LAJOS (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Köszönöm szépen a beszámolót, miniszter úr. Ne vegye udvariasságnak, hogy néhány mondat után fölállok, de egy korábban leegyeztetett program miatt el kell menni. A jegyzőkönyvből meg fogom nézni az ön válaszait, azt ígérhetem önnek. Köszönöm szépen előre is a válaszokat.

Önnek igaza van, 20 percben egy ekkora területről nem lehet egy rendes beszámolót készíteni, ezért én nagyon bízom abban, hogy miniszter úrtól kaphatunk egy részletesebb írásbeli anyagot is, amely a többi területre is kitér, amelyre most idő hiányában nem tudott sort keríteni.

Ha az elmúlt időszakot nézzük, akkor talán egyetlen szó az, ami kimaradt, és amiről sokat kellett volna beszélni, ezt úgy hívják, hogy költségvetés. Az elmúlt időszak költségvetését környezetvédelmi szempontból a tragikus költségvetés jelzős szerkezettel lehet illetni. Nemcsak azért, mert már ebben az évben jelentősen csökkent nagyon sok területen a forrás, hanem ahogy nézzük a 2012-t, nagyon jelentős további megszorításokra számíthat az ágazat, tehát sajnos egyfajta mélyrepülés a környezetvédelem szempontjából az elmúlt, az ez évi és a jövő évi költségvetés is.

Nézhetjük akár a felügyelőségeket. Nem tudjuk, hogy igaz-e az a hír, hogy gyakorlatilag fizetési gondokkal küzdenek a felügyelőségek. Erre szeretnék majd választ kérni. Nemzeti parkosokkal beszélve azt látom, hogy a gépjárműbe nincs benzinre pénz, hogy kimenjenek a nemzeti parkba ellenőrzésekre. A civilek forrásai gyakorlatilag eltűntek a rendszerből. A kármentesítési program gyakorlatilag megszűnt. Meteorológiai szolgálat. És folytathatnám a háttérintézmények ellehetetlenülését.

Mindamellet a költségvetési problémák mellett egyfajta humánpolitikai problémát is látunk, egyfajta mézszárlás zajlott le a háttérintézményekben, nézzük akár a nemzeti parkokat. Sokak által nem ismert emberek kerültek be mindenféle pályáztatás és normális kiválasztási mechanizmus nélkül, illetve olyanokat küldtek el, akik pártpolitikától függetlenül szolgálták a környezetvédelem ügyét évtizedeken keresztül.

A tárcára sajnos jellemző volt szintén, ami a kormányra is, hogy nagyon fontos törvényjavaslatokat... Miniszter úr is említette a termékdíjat. Ennek a tartalmi oldalába nem mennék bele, mert ezt megvitattuk többször már itt államtitkár úrral, illetve a parlamentben is, de sajnálom, hogy a minisztérium nem közvetlenül terjeszti be ezeket a törvényjavaslatokat, annak ellenére, hogy a kidolgozását pedig maga vállalta, maga koordinálta. Én azt szeretném kérni miniszter úrtól, hogyha lehet, a jövőben kerüljék el ilyen típusú törvényjavaslatok benyújtását, és közvetlenül a megfelelő egyeztetési mechanizmusokon keresztül a minisztérium tegye ezt meg.

Azt gondolom, egyfajta kapkodás is jellemző, pont a termékdíjtörvény lesz ennek a tipikus példája, hogy kimaradtak a megfelelő egyeztetési mechanizmusok, és ezért már most nem kizárt, hogy amikor elindul a törvény, akkor jövő év első két hónapjában újból módosítani kell. Tehát ezeket a kapkodásokat, ezeket a nem igazából minőségi dolgokat lehetne kikerülni egy normális egyeztetési mechanizmussal.

Arra megint csak nem térnék ki és nem beszélnék át most, hogy vajon tényleg megemelik-e újból a termékdíjat, annak ellenére, hogy eredetileg nem erről szólt az a múltkori parlamenti meghallgatás, parlamenti expozé, hogy ez így lesz. Ehhez képest jelentősen emelkedik a termékdíj, úgy tudjuk. Szóval izgalmas kérdés, hogy nem lehetetlenül-e el az egész környezetvédelem.

A természetvédelemről beszélt miniszter úr. Akkor miért szünteti meg a természetvédelmi pályázatokat, hogyha gyakorlatilag nullára leírják a költségvetést, hogyha ennyire fontos területnek tartják ezt?

Most csak néhány kérdés még itt a végére. Nagyon örülnék, ha a miniszter úr meg tudná mondani, hogy az NFA-hoz mekkora földterület tartozik most. Eléggé ellentétes híreket hallottunk ezekről.

Hogy látja a zöldbank felállítását? Úgy látom, hogy a kvótaeladás elég zaklatottan halad, eredménytelen ezen a területen is a kormányzás. Miből fogják finanszírozni az önök által elképzelt zöldbankot?

Az OHÜ működésénél, amit ön mondott, olyan hírek vannak, ez a közeljövőre vonatkozik, hogy ki akarják kerülni a közbeszerzési mechanizmusokat, és egy engedélyt próbálnak kérni, hogy ezt ne kelljen ennél a szervezetnél megalakítani, mert biztos itt is megvolt egyébként a rendes kiválasztás és pályáztatás az OHÜ vezetőinél is.

Hogy állnak a klímakutatással? Miként támogatja a minisztérium a klímakutatást ebben az időszakban?

Szeretném kérdezni, hogy mit szól ahhoz a minisztérium, hogy Pakssal kapcsolatosan semmiféle társadalmi vita nem zajlik ma Magyarországon, semmiféle információ nem jut el nem csak a lakossághoz, de a parlamenthez is. Mi a véleménye ezzel kapcsolatosan, akinek az egyik feladata lenne a zöldmozgalmak helyzetbe hozása?

Nem tudom, hogy látja a környezetvédelmi nagyberuházások helyzetét akkor, amikor a költségvetésben jelentős csökkentések vannak. A korábban meghirdetett nagyprojekteket miként fogja érinteni a költségvetési megszorítás? Mik azok a projektek, amelyekről már most lehet látni, hogy költségvetési okokból kifolyólag nem fognak tudni megvalósulni?

Utolsó mondatom. Miniszter úr, tisztelettel arra kérem, hogy a költségvetésben a parlagra helyzetét gondolják át. Ha nem rám hallgatnak, akkor hallgassanak Schmitt Pál köztársasági elnök úrra, aki szintén azt mondja, hogy ez egy ösztársadalmi kérdés. Önök 80 millió forintot szánnak erre jövőre, ami egy helikopter felszállására se elegendő.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. A következő felszólalónk Nagy Andor alelnök úr, a kérdéseket ő tudja fölteni a KDNP-frakció részéről, ha ez így megfelelő, és utána a Jobbik-frakció után Turi-Kovács alelnök úr következik.

DR. NAGY ANDOR (KDNP): Köszönöm a szót, elnök úr. Először azt gondoltam, hogy Turi-Kovács Béla szerepeljen, de annyira fölhúztam magam Oláh Lajos hozzászólásán, hogy kénytelen vagyok kommentálni azt, amit ő mondott. Nem tisztem ugyan a miniszter úr megvédése, mert majd ő azt maga is megteszi, de azért van annak egy kis diszkrét bája, hogy egy olyan szocialista képviselőtársunk beszél mélyrepülésről meg arról, hogy itt mintha világvége-hangulat lenne, akinek személyesen is köszönhető, hogy ilyen állapotban van az ország.

Ha most valaki itt ebben a teremben nem tudná, hogy itt valójában mi van, azt hinné, hogy kitört a második vagy harmadik világháború a magyar környezetvédelem meg természetvédelem ügyében, annyira negatív hozzászólás volt ez, hogy ezt kénytelen vagyok visszautasítani. Csak a negatívumokat meglátni abban az elmúlt másfél évben azért egy kis túlzás, és azt gondolom, hogy ennek itt hangot kell adni.

Azt mondani, hogy – idézem – tragikus költségvetés van, mélyrepülés, és hogy Paksról nem volt szó. Lajos, járni kell a bizottsági ülésekre. *(Dr. Oláh Lajos: Társadalmi egyeztetés!)* Jó, de te azt mondtad, hogy itt a parlamenti képviselők se hallottak semmit Paksról. Ez egyszerűen nem igaz. Itt a bizottsági ülésen is – meg van egy energetikai albizottságunk is – erről a dolgról beszéltünk. Tehát az egyszerűen nem felel meg a valóságnak, hogy erről nincs szó. Óvatosabban kell fogalmazni, mert azok, akik esetleg nem vesznek részt rendszeresen a bizottsági üléseken, azt gondolják, hogy itt valami nagy összeesküvés-elméletnek vagyunk a részesei, és itt titokban átnyom ez a kormányzat olyan ügyet a parlamenten, amivel aztán valamennyien rosszul járunk.

Bevezetéképpen ezt szerettem volna elmondani, és mivel már nálam van a szó, szeretnék kérdezni is, ha már a miniszter úr meg államtitkár urak is itt vannak köztünk.

A zöldbank meg a kvótakereskedelem nem a tárcához tartozik, tehát azt föl lehet tenni kérdésként, de pont egy hét múlva lesz Bencsik János nálunk vendég. Felhívnám az alelnök úr figyelmét arra, hogy aki tudja, hogy ez a kormány hogy működik, hát valóban egy teljesen új kormányzati szerkezet van. Az a megközelítés, amit korábbi kormányok alkalmaztak, valóban nem lelhető fel a mi kormányzati szerkezetünkben, de azt mindenkinek szeretném elmondani, hogy a megújuló energiák ügye, tehát az energiagazdálkodás, energiastratégia, zöldbank, a zöldipar mind a Fejlesztési Minisztériumban van Bencsik János államtitkársága alatt, és ő itt lesz vendégünk egyébként talán november 7-én, tájékoztatni fog bennünket a kvótakereskedelemtől.

Azt szeretném csak elmondani az elmúlt másfél évről anélkül, hogy visszatetszést keltene, hogy én meg most átesnék a ló másik oldalára, és csak dicséreném a kormányt, hogy azt gondolom, azt az új kormányzati szerkezetet, ami kialakult, a minisztérium az elmúlt időszakban jól kezelte.

Sokunkat meglepett az, ami a vízügy kapcsán történt, hiszen a szerencsétlen vízügyesek végre megnyugodtak, hogy akkor most ott vannak egy helyen a Vidékfejlesztési Minisztériumban, jó, a vízművek a Nemzeti Vagyonkezelőhöz tartoznak, de egyébként a víz mint olyan, vízmennyiség, vízminőség-védelem, ami egyfajta olyan új integrációt tudott okozni és hatékonyságot, ott volt, és most hirtelen átkerül. Miniszter úr elmondta, hogy ezzel egyet tud élni, hiszen a Start-munkaprogram, illetve a közmunkaprogramok miatt, valamint a védekezés jellege miatt van abban ráció, hogy valami átmegy a Belügyminisztériumhoz.

Ami kérdésem lenne, mert én beszéltem vízügyes szakemberekkel, akik ezt azért nem olyan pozitívan élik meg, ez is érthető természetesen, ahonnan ők nézik a világot, hogy mi az pontosan, ami a tárcánál marad, hogy ezt meg is értsük. Miniszter úr felsorolta, hogy a vízpolitika, a vízügyi szakirányítás maga, a diplomácia, a jogszabályalkotás. Ha ezt egy kicsit kifejténé, hogy értsük, pontosan mi is marad itt.

A termékdíjrendszerről meg azt tudom mondani, hogy ez is egy teljesen új rendszer. Az, ami látszik az elmúlt másfél évben, az az, hogy ez a kormány kezdi komolyan venni az állami szerepét, és minden olyan területen, legyen az egészségügy, oktatás, de mondhatnám a vízügyet is, ilyen a hulladékgazdálkodás is, egy erősebb állami szerepvállalásra törekszünk. Ez nem azt jelenti, hogy rosszabbul oldjuk meg a feladatokat, hanem megpróbáljuk tisztességesebben és az adófizetők pénzét kímélve, hatékonyabban is ezeket a rendszereket működtetni.

A kérdésem nem a termékdíjjal lesz kapcsolatos, hanem a hulladékgazdálkodási törvénnyel. Mikorra várható a hulladékgazdálkodási törvény benyújtása a parlament elé? Ha erről hallhatnánk valamit.

Külön szeretném kiemelni azt a munkát, amit a vörösiszap-katasztrófa elhárítása kapcsán a minisztérium kifejtett. Én azt gondolom, hogy az egy olyan rendkívüli helyzet volt ebben az országban, amit nagyon nehéz volt kezelni, és ebből – az áldozatokat, a

veszteségeket leszámítva – szerintem úgy kerültünk ki, hogy valamennyien nyugodt lelkiismerettel alhatunk.

Köszönöm szépen a figyelmet.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Akkor most megadom a lehetőséget a Jobbik-frakció képviselőjének, hogy kérdéseit feltegye.

BÖDECS BARNABÁS (Jobbik): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Miniszter Úr! Államtitkár Urak! Köszönjük szépen miniszter úr beszámolóját. Én rövidre fognám, és néhány gondolatára reagálnék, illetve néhány kérdést tennék föl.

Az első a Natura 2000-es területekre vonatkozik. Tehát azt nagyra értékeljük, hogy a kijelölésben ilyen élen járt Magyarország, tényleg sok területet jelölt ki, és jelentős természeti értékeink vannak. Ugyanakkor úgy látjuk, hogy ezen területeknek a védelme több problémás esettel is találkozik. Egyrészt érzünk egyfajta törekvést arra, hogy mintha túlvállaltuk volna magunkat, és vannak olyan belföldi gazdasági, illetve más állami érdekek, amik miatt már ezen területek kivonása is szóba kerül. Ennek az emblemikus esete az Audi-ügy volt. Szeretném megkérdezni, hogy valós nyomás van-e ilyen értelemben, és hogyan kezeli ezt a szaktárca.

A másik pedig, hogy a Natura 2000 alá számos magántulajdonú terület is bekerült, és ezeken jelentős károkozások történhetnek, illetve történnek is. Ennek megint csak egy esete az ön által említett nagyberek-i ügy. Más ilyen súlyos károkozásokról is tudunk. Tehát a kérdésem, hogy mit tesz a tárca ezen területek védelme érdekében. *(Dr. Oláh Lajos távozik az ülésről.)*

A következő kérdésem, amit Nagy Andor képviselőtársam is elmondott, hogy a vízügyi átszervezés indokolását, ha megadná, amellet, hogy önök emellet élni is tudnak, ugyanis szakmailag egyszerűen nem látjuk ennek indokát.

Szeretném kérdezni miniszter urat, hogy hol tart a víziközmű-törvény, és mikor várható ennek benyújtása.

Szeretném megkérdezni, hogy mi a helyzet a Vásárhelyi-tervvel, lesz-e erre jövőre forrás, megkezdődik-e a Tisza árterületének átalakítása ilyen értelemben, és annak a programnak a végrehajtása, ami az első Orbán-kormány idején elindult.

Szeretném megkérdezni, mert erről a beszámolójában nem volt szó, hogy mit tesz a tárca az egészséges élelmiszer ügyekben, különös tekintettel arra, hogy a hazai ellátás és ezáltal a hazai termelés és a hazai termelési vertikum megerősödjön.

Köszönöm szépen. Akkor átadom a szót képviselőtársamnak.

KEPLI LAJOS (Jobbik): Köszönöm szépen. Én is hasonlóan rövid leszek.

Először is, én is elnézést kell kérjek, de 9 órakor nekem is el kell mennem, bár én inkább amúgy is véleményt szerettem volna megfogalmazni, nem pedig kérdést feltenni, és ezt is röviden fogom tenni.

A tárcán belül, különösen a környezetvédelmi vonatkozásban én úgy látom, hogy vannak pozitív folyamatok és szakmai szinten nagyon jó kezdeményezések. Ami az én problémám, hogy úgy látom mégis, hogy felsőbb szintről, kormányzati szintről mintha az egész ágazatot fojtogatnák, illetve kicsit mintha elszorvasztani igyekeznének. Azt látom, hogy újra leépítések lesznek a környezetvédelmi hatóságoknál, hogy újra kevesebb pénz jut, illetve újabb forrásokat vonnak el tőlük. Ezt alapvetően nagyon rossz stratégiának tartjuk, hiszen lehet, hogy probléma van, sőt biztos, hogy probléma van, és forrásokat kell előteremteni, de nem a jövőnkét kellene felélni, hiszen hogy ha a környezetvédelmi hatóságoktól vonunk el forrásokat és pénzt, akkor valamilyen szinten a jövőnkét éljük fel, hiszen nagyon fontos és

már most is gigászi munka, amit ők végeznek. Egy kicsit ilyen fogadatlan prókátorukká váltam most.

Azt láttuk már, azt a kedvezőtlen folyamatot, amivel mi már annak idején sem értettünk egyet, hogy az önálló zöldtárca megszűnt, és a Vidékfejlesztési Minisztérium alá került be államtitkári szintre a környezetvédelem, természetvédelem és a vízügy feladata. Természetesen mi ma is úgy látjuk, hogy önálló tárca keretei között lenne a legcélszerűbb elvégezni ezeket a feladatokat. Ezt a folyamatot sajnos a továbbiakban is látjuk, hogy még ha a környezetvédelem minisztériumi szinten fontos is, de összkormányzati szinten nem fontos annyira a kormányzat számára, hogy ezt a megfelelő súllyal kezelje, és igenis veszélyben látjuk ennek a környezetvédelmi ágazatnak a jövőjét, a környezetvédelmi hatóságokra különös tekintettel. Nem szeretnénk azt látni, hogy mintegy a kormányhivatalokba besimulva eljelentéktelenednek ezek a felügyelőségek, és a források megvonásával csupán egy bürokratikus hivatallá válnak. Pontosan az ellenőrzési jogkört kellene megerősíteni, és nyilván a háttérjogszabályokon is szigorítani. Pont a kolontári katasztrófa is azt mutatja, hogy milyen fontos lenne megfelelő hatósági ellenőrzéseket minél gyakrabban elvégezni, nemcsak környezetvédelmi, egyébként katasztrófavédelmi és egyéb szempontokból is.

Tehát még egyszer mondom, hogy nemhogy elvonni, hanem további pénzt kellene ezekbe a hatóságokba betenni, és fejleszteni a létszámot, erősíteni tovább. Erre szeretnénk kérni a kormányzatot, és kicsit üzenem a vidékfejlesztési tárcán keresztül a kormánynak, hogy vegye komolyabban a környezetvédelmet.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A következő felszólaló Turi-Kovács Béla alelnök úr.

DR. TURI-KOVÁCS BÉLA (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Igyekszem nagyon rövid lenni, de azért előre kell bocsátanom, hogy ez a bizottság – még leánykori nevén mint környezetvédelmi bizottság – hosszú időn keresztül úgy gondolta és úgy gondolja – és én meg vagyok róla győződve, hogy ez így helyes –, hogy a környezetvédelem, a mezőgazdaság, az agrárium összefüggése olyan szoros, hogy kifejezetten célszerű és jó, hogyha ezek együtt működnek és együtt tudnak működni egy tárca alatt. Azt gondolom, hogy ezt hosszú távon is elfogadhatjuk. Meggyőződésem ugyanis, hogy a külön-külön történő működés – volt ebben részem – kifejezetten olyanfajta ütközetekhez vezet, amelyekben a környezetvédelem valóban mindig alulkerekedik. Következésképpen azt gondolom, hogy a tárcán belüli egyeztetések ezeket nyilvánvalóan sokkal jobban tudják kezelni. Ezt fontosnak tartottam előrebocsátani.

Három területre szeretnék röviden koncentrálni. Mint a három agráriumhoz kötődőnek látszik kifejezetten, mégis azt gondolom, hogy a környezetvédelem ezek nélkül a területek nélkül nem tud igazán jól működni.

Előljáróban a vízgazdálkodásra szeretnék utalni. Fájdalmas lenne, hogyha a vízgazdálkodás területén az agrártárca, azaz a Vidékfejlesztési Minisztérium kiszorulna a döntési helyzetekből, ugyanis az én meggyőződésem szerint az elkövetkezendő idők egyik legfontosabb lehetősége és kötelessége az öntözéses gazdálkodásnak a lehető leginkább történő elterjesztése. Katasztrófális visszaesés van ezen a területen az elmúlt 20 éven belül, és természetszerűleg már azt kell mondanom – természetszerűleg, bár már nincs itt szocialista képviselő –, hogy az elmúlt 8 esztendőben. Ha ezen a területen nem tudunk változtatni, akkor soha az életben nem fog megvalósulni az az Alföld-program, amelyet pedig én azt remélem, hogy örökre nem felejtettünk el, az a homokhátsági program, amit azt remélem, hogy egy kiemelt programként kell előbb vagy utóbb kezelni, öntözéses gazdálkodás nélkül ezek nem megoldhatók. Erre majd a parlamenti felszólalásomban szeretnék részletesebben visszatérni. Következésképpen ez olyan terület, amelybe ennek a tárcának jelentős beleszólása kell legyen.

A szőlő-, gyümölcs- és zöldségtermesztés. Kérem tisztelettel, ha van valami olyan terület, amely egy-egy területen képes kulturkörnyezetet teremteni, akkor ez az. Ezen a területen szintén hatalmas visszaesés volt, különösen az elmúlt 8 esztendőben, az, hogy még 93 ezer hektárról sikerült leküzdeni 80 ezer hektárra, ahelyett, hogy elértük volna mondjuk a dupláját.

Végül, miután az időm nagyon rövid, az állattartásról szeretnék egy picit többet szólni. Az állattartás itt Magyarországon az én meggyőződésem szerint csak abrakoltatással gazdaságosan nem folytatható. Az abrakoltatás pusztán önmagában is úgy megdrágítja az állattartást, ami következtében nem tudunk igazán versenyképesek lenni, és őszintén azt kell mondani, hogy nem is lehet. Azonban meg lehet tenni a kaszálógazdálkodást, a gyepgazdálkodást. Most nem mondok számokat, mert erre nincs idő, de egészen egyszerűen ez olyan mértékben szorult ki az állattartók köréből – mondjuk meg őszintén, nagyrészt a saját hibánkból is –, hogy ez a következőkben gyökeres változtatást igényel. Itt a tárcának hatalmas feladatai vannak, ezek azonban megint olyan területek, látjuk ezt a szomszédos Ausztriában, hogy az öntözéssel ez egyszerűen nem oldható meg, önmagában csak arra várni, hogy esőtől fog nőni a kaszáló, az nem biztos, hogy sikeres.

Tehát itt megint vissza kell utalnom a vízgazdálkodásra, és bár három témát mondtam az elején, egyet még feltétlenül megemlítenék, és ez a geotermikus energia. Ez se tartozik látszólag a tárcához, valójában azonban nagyon idetartozik, ugyanis az az akadály, amely akadály ennek használat jelenti, nem EU-s, most már tudom, itt kijelentem, azért mondom itt, mert ez nyilvános. Megkerestem az Európai Uniót, és világosan visszaigazolták, hogy a geotermikus energia felhasználása, a visszasajtolás nem előírás, ez egy lehetőség. Én azt javasolom a tárcának, hogy keressük meg azokat a módokat, amelyek ki tudják ezt váltani, mert ez egy-egy térségnek kifejezetten a felemelkedését hozhatja, és ezeken a térségeken a zöldség- és gyümölcsstermesztés megerősödhet.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szili Kataliné a lehetőség kérdései feltételére.

DR. SZILI KATALIN (független): Köszönöm szépen, elnök úr. Miniszter Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Kedves Vendégek! Ha elnök úr megengedi, én egy egészen más dimenzióba helyezném ezt a mai beszélgetést. Önmagában a fenntarthatóság kérdését nem tartom elegánsnak mondjuk a pártpolitika mezejébe tenni különböző egyedi kérdésekben. Alapvetően arról a kérdéskörrel szeretnék szólni, ami inkább az arányokról és az irányokról szól.

Visszatekintve az elmúlt 20-25 esztendőre, ha ezt a területet tekintjük, akkor azt látjuk, hogy általában a kormányzatban és mondjuk a törvényhozásban mindig voltak arra törekvések, hogy legyen egyfajta szemléletváltás, paradigmaváltás. Ezért általában az volt a gyakorlat, hogy egy egységes szemléletmódot vagy inkább egy integrációt próbáltunk végrehajtani, tekintettel arra, hogy a védett természeti elemek egységes szemlélete vagy akár a fenntarthatóság kérdése, azért azt tisztázni, hogy önmagában a gazdasági, társadalmi, szociális és ökológiai kérdéseket próbáljuk meg együtt tekinteni vagy kezelni, nem egymás elé helyezni ezeket a kérdéseket. Ma és az elmúlt 20 év távlatában is az látható, hogy a parlamentben ugyan létrejött most egy Fenntartható fejlődés bizottsága, ami biztosítja azt a fajta paradigmaváltást és szemléletváltást, ugyanakkor a kormányzatban pontosan ennek az ellenkezője érzékelhető azzal, hogy egyébként az egységes tárcának a különböző tárcákhoz történő szétszedése történik, hogy kellőképpen profiltisztítás legyen.

A kérdésem az, számomra az a megoldás is elfogadható, hogy azt a stratégiaalkotást, amit a tárca elindított – gondolok itt a vidékfejlesztési stratégiára, elvekre –, mennyiben szolgálja vagy tudja-e egyáltalán pótolni azt a hiányt vagy azt a hiátust, ami egyébként a

kormányzatban történő folyamatokat jelenti. Lehetséges-e, hogy ez ebben a formában szolgálja azt a szemléletváltást, amit egyébként például ez az ország is, vagy gondolok akár a Nemzeti Fenntartható Fejlődési Tanácsra, vagy az a stratégiaalkotás, ami ott elindult, ezt képes pótolni?

A másik kérdésem hasonló és tapad ehhez. Mit tesz ebben a folyamatban a tárca a tudatformálásért? Kapcsolódva képviselőtársaimhoz, és nyilván nem megismételve az ő kérdéseiket, azt kérdezem, hogyan próbálják bevonni a civil szervezeteket ebbe a folyamatba, hiszen az jól látható, hogy a XXI. század világában, akár a globális, akár az európai folyamatokat vesszük figyelembe, egy paradigmaváltás történik. Azt gondolom, hogy nekünk magunknak is tudomásul kell venni, hogy lehetetlenség külön kezelni az ökológiai kérdéseket a gazdasági folyamatoktól és azoktól a társadalmi, szociális folyamatoktól, amelyek érzékelhetőek a világban. Ezért ebben a mezőben hogy óhajtja megoldani a tárca, csak a stratégiaalkotással, vagy gondolkodik-e egyfajta integratív végrehajtásban is?

Én kívánom azt a miniszter úrnak, hogy azok az elképzelések, amelyek a stratégiákban, koncepciókban megfogalmazódtak, végrehajtás szintjén is történjenek meg, ezért is tartom fontosnak, hogy minden olyan civil szervezet, érdekképviselő bevonásra kerüljön, akik segíteni tudják ezt, hiszen csak így fogunk tudni a saját világunkon változtatni.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen. A kérdésem, kérdéseim feltételének idejére az elnöklést átadom alelnök úrnak, és egyben kérem, hogy majd az időkeretem lejártára figyelmeztessen.

(Dr. Nagy Andor, a bizottság alelnöke átveszi az ülés vezetését.)

ELNÖK: Átveszem az elnökséget. Most van 55, 9 óra 2-ig van lehetősége elnök úrnak beszélni.

JÁVOR BENEDEK (LMP): Köszönöm szépen. Szintén Szili Katalinhoz csatlakozva, nem kívánom megismételni azokat a kérdéseket, amelyeket képviselőtársaim korábban már föltek, ugyanakkor szeretném hangsúlyozni és kiemelni azt a problématerületet, amit többen említettek, az pedig a környezetvédelmi intézményrendszer területén érvényesülő forráskivonás, ami azt gondolom, hogy a legfontosabb és a legsúlyosabb következményekkel járó folyamat, amivel az elmúlt másfél évben szembesültünk.

Egyes intézményi területeken 30-40 százalékos forráscsökkenésre kerül sor, amit nem indokol az államháztartás helyzete, hiszen a Vidékfejlesztési Minisztériumra kirótt zárolási kötelezettségek aránytalanul, nagymértékben a környezeti ágazatra terhelődtek. Amikor a februári zárolások felmerültek, az a kötelezettség a VM-re nehezedett, ennek közvetlen terhe a VM költségvetésének a negyedével, ötödével gazdálkodó környezetvédelmi ágazattól került elvonásra. Tehát önmagában az, amit mindannyian tudunk, hogy az állam, a magyar költségvetés nehéz helyzetben van, nem indokolja azt a nagyon súlyos forráskivonást, ami ebben az ágazatban végbement. Ennek az eredményeit látjuk. A felügyelőségek gyakorlatilag nem tudnak kimenni a terepre, az autók mozdulatlanul vannak a nemzeti parkok udvarán. Ez így egy nem működő rendszer. Sürgősen valamilyen megoldást kell találni.

Ugyancsak ehhez kapcsolódik, előkerült már a vízügyi ágazat részbeni átkerülése a BM-hez. Én azt gondolom, hogy a közmunkaprogram nem megfelelő szakmai érv ennek az indokolására. A nemzeti parkoknál is jelentős közmunkaprogramok folynak. Ezzel az érveléssel a nemzeti parkokat is át kell tenni a Belügyminisztériumhoz, és tulajdonképpen valamennyi, a tárcánál levő környezetvédelmi ágazatot, ahol valamiféle terepi munka folyik, mind egy szálra át kell tenni a BM-hez. Nem azért mondom, hogy ötleteket adjak a kormánynak, hanem az indokolás elégtelenségére szerettem volna ezzel felhívni a figyelmet.

Néhány kisebb, de fontos terület. Miniszter úr említette az Európai Unió keretein belül a GMO-irányelv kérdését. Emlékeim szerint egy fontos célkitűzés volt, hogy lehetőség szerint a magyar elnökség ideje alatt ennek a lezárására, a GMO-irányelv módosításának a lezárására sor kerüljön. Mi akadályozta meg, milyen nehézségekkel nézett szembe a magyar kormány ezen a téren, és mi várható a GMO-irányelv módosítása kapcsán?

Szóba kerültek a Natura 2000-es területek. Azt gondolom, a kihirdetés sokéves folyamatnak az eredménye. Örülünk, hogy ez lezárult, ugyanakkor a Natura 2000-es területek helyzete továbbra sem rendezett. Ángyán államtitkár úrral tegnap az agrárgazdasági jelentés kapcsán már erről volt szerencsénk eszmét cserélni, hogy a Natura 2000 kompenzálásának a kérdése nincs megoldva, a gyepterületeken van kifizetés, és más területeken nincs kifizetés. Ez nagyon komolyan gátolja a Natura 2000-es korlátozások érvényesítésének a lehetőségét. A gazdálkodókat hozza lehetetlen helyzetbe, hogy olyan természetvédelmi korlátozásokat kapnak a területekre, amelyeket pénzügyileg a kormányzat jelen pillanatban nem kompenzál.

A környezetvédelem területén szóba került a kolontári helyreállítás. Én azt gondolom, hogy itt valóban elismerés illeti a katasztrófavédelmet, a BM-et, a vidékfejlesztési tárcát is az elvégzett munkáért, ugyanakkor azt gondolom, hogy jogos aggodalmak a helyreállítási munkák nyilvánosságával kapcsolatban, hogy milyen szerződések, milyen cégcsoport számára kerültek kifizetésre. Nem gondolom, hogy feltétlenül itt titkolnivaló vagy rejtegetnivaló lenne a tárcánál, de mindenki akkor jár jobban, ha itt egy transzparens, átlátható rendszer működne, lehetne tudni, hogy kik, milyen megbízásokkal, milyen szerződésekkel végezték el ezeket a munkákat.

A civil pénzekre érintőlegesen már képviselőtársaim kitértek. A civil szervezetek gyakorlatilag lehetetlen helyzetbe kerültek, a környezeti intézményrendszerhez hasonlóan tulajdonképpen a roló lehúzására készülnek. Jelentős, az elmúlt 20 évben nagyon komoly munkát végző civil szervezetek nyilván év végéig be fogják zárni az irodáikat, el fogják bocsátani a munkatársaikat. Az NCA-pénzek megkurtításra kerültek, az elnyert pályázatok kifizetése hónapokat, fél éveket vagy még többet csúszik, és a minisztériumi pályázatok, minisztériumi támogatások is jelentősen szűkültek. Gyakorlatilag a civil szféra az agónia állapotában van. Nem tudjuk, hogy van-e még remény kilábalni, vagy búcsút mondhatunk a hazai zöldmozgalomnak.

Az OKKP az elmúlt években és nyilván a kormányváltást megelőzően elkezdődött, amúgy egyébként az intézményrendszer leépülése is, most csak a kegyelemdőfés érkezett az intézményrendszerhez. Az OKKP-ban nincs pénz, nem lehet elvégezni a szükségessé vált munkákat.

Szigetköz, Duna kérdése. Gyakorlatilag most már a szigetközi monitoringra sem volt pénz az elmúlt évben és a következő költségvetési periódusban sem látszik a forrás, tehát nemhogy nem a megoldás irányába haladunk előre a Szigetköz kérdésében, azt se tudjuk, hogy mi történik a Szigetközben a Duna-elterelés következtében. Arról nem is beszélve, hogy a szlovák féllel való tárgyalás semmit nem haladt előre. Ez nem újdonság persze, ez eddig is így volt. Azt reméltük, hogy a nemzeti kormányzat talán ebben az ügyben is határozottabban tud föllépni.

Duna-hajózhatóság kérdése. Itt részben az európai uniós támogatásban látszik komoly szándék a Duna-hajózhatóság olyan formájú javítására, ami a Duna ökológiai környezeti állapotának a súlyos romlásához vezethet. Ilyen elképzelései, tervei vannak a tárcának?

Végezetül egy dolog – remélem, még belül vagyok az időkeretemen –, ami nem az elmúlt másfél év, hanem az új költségvetés kérdése, de azt gondolom, hogy egy fontos kérdés, hogy ezt így föltegyük. A tervek szerint a FÖMI, a Földmérési és Távérzékelési Intézet forrásainak közel 90 százaléka elvonásra kerül. Ez megint megakadályozza gyakorlatilag, hogy az állam pontos képet alkosson arról, hogy mi van az országban, mi történik az országban. Mi indokolja a FÖMI forrásainak az ilyen mértékű megkurtítását?

Köszönöm szépen a szót.

ELNÖK: Még 10 másodperce maradt elnök úrnak, úgyhogy jól kihasználta az időt. Akkor visszaadom az elnökséget.

(Jávor Benedek, a bizottság elnöke átveszi az ülés vezetését.)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Akkor most negyedórán miniszter úrnak, illetve államtitkár úrnak adom meg a lehetőséget, hogy válaszoljanak a felmerült kérdésekre. Tudom, ez a negyedóra nagyon kevés lesz ennek a rengeteg kérdésnek a megválaszolására, de ha tudjuk tartani ezt az időkeretet, akkor esetleg az ülés lezárásáig vagy ennek a napirendi pontnak a lezárásig még egy-két további kérdésre a képviselőknek lehetőséget adunk.

Miniszter úr, öné a szó.

Dr. Fazekas Sándor válaszai

DR. FAZEKAS SÁNDOR vidékfejlesztési miniszter: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Nyilvánvalóan lehetetlen itt ezt a négyoldalnyi kérdést megválaszolni 15 perc alatt, de azért megpróbálom, tehát megpróbálok tömören fogalmazni.

Oláh képviselő úr kérdéseivel összefüggésben. Remélem, hogy a jegyzőkönyvet majd át fogja nézni, hiszen ő már elment, de a kérdésekre szeretnék válaszolni.

A költségvetésünket érintően. Az után a felelőtlen, országrontó politika, eladósítás, tönkretétel után, amit itt az elmúlt 8 évben az előző három kormány végzett, azt hiszem, valamennyien tudjuk, hogy milyen állapotban vettük át az országot, és milyen költségvetési kilátásokkal vágtunk neki ennek a ciklusnak. Nem akarom belevinni az aktuálpolitikát, de szerintem vérlázító, hogy olyan ember kér rajtunk számon, ha itt van, ha nincs, aki az egyik felelős azért a helyzetért, amibe ez az ország került. Nyakig úszunk az adósságban, egy rendkívüli erőfeszítéssel próbál ez az ország talpra állni, és ennek bizony ilyen következményei is vannak, hogy nincs annyi pénz az állami szervezetekre, a szolgáltatásokra, az intézményekre, mint korábban. Ráadásul még pluszforrásokra is szükség lenne. Ilyenkor vesztesek vannak, az egész ország vesztes, mert nem tud úgy fejlődni; az intézményrendszerek, az államszervezet is vesztesek, mert lejjebb kell faragni a kiadásokat, nincs pénz olyan programokra, amelyekre korábban volt, nincs pénz olyan létszámokra sem a nemzeti parkoknál, a környezetvédelmi felügyelőségeknél, a vízügy terén, és így tovább.

Tehát azt hiszem, hogy egy ország vagyunk, látnunk kell, hogy addig kell nyújtózkodnunk, ameddig a takaró ér, és mivel a helyzet ismert, az államnak is egy fogyókúrán kell keresztülmennie, ez alól nincs kivétel.

Ugyanakkor fontos, hogy egy működőképesség legyen, fontos, hogy a nagy átalakítás közben azok a kérdések, amelyek számunkra fontosak, ne vesszenek el. Ez nem egy könnyű döntéssorozat, nem fájdalommentes, de más megoldás nincs, máshogy nem tudjuk stabilizálni az országot, és itt már egyesek a mi emberöltőnk alatt kétszer nyomták bele ebbe Magyarországot, ennek kárvallottjai vagyunk valamennyien, a hatóságoknál is, a tereben ülők, a terepen lévők, és így tovább, tehát ez egy átállási időszak. Hangsúlyozom, hogy egy fájdalmas időszak, de ezt számon kérni rajtunk ilyen emberek részéről, akik ezt okozták, azért eléggé meredek.

Itt is valamennyi szervezetünket komoly kihívások érték az elmúlt évben. Hozzá tartozik, hogy én minden hónapban hallottam azt, hogy már a következő hónapban nem tud bért fizetni X vagy Y szervezetünk, és ezt mindig megoldottuk, tehát a források átcsoportosításával és a takarékos gazdálkodással az intézményrendszer fennmarad és működik akkor is, ha vannak vele gondjaink.

Egyébként egy következő időszak kihívása, hogy hogyan tudjuk a joganyagot átalakítani, hogy a kisebb létszámú szervezeteink továbbra is maguk láthassák el a természetvédelmi, a környezetvédelmi és a vízgazdálkodással kapcsolatos feladataikat. Tehát ezt a jogszabályi dolgot át kell majd tekintenünk, mert most gyakran olyan feladatokra fordítunk energiát, amelyekre lehet, hogy más országok takarékosabb megoldásokat találtak ki.

A következő kérdés a civil szervezetek forrásaira vonatkozó. 140 millió forint, amit ebben az évben civil szervezetek támogatására jóváhagytunk, és ennek az utalása, ha jól tudom, egy héten belül vagy 10 napon belül meg fog történni.

Leváltások. Valamennyi személyi döntés, amit a tárca hozott, véleményem szerint helyes volt, de részleteibe nem kívánok belemenni.

Kérdés felmerült, hogy a törvényeket képviselőkkel nyújtjuk be. Ez egy aktív együttműködés a képviselőkkel, amit én szeretnék ezúton is megköszönni. Szerintem abban semmi kivetnivaló nincs, ha az Országgyűlésben a parlamenti képviselők nyújtanak be törvényjavaslatot.

Kapkodás – mondja Oláh képviselő úr. Én nem hiszem, hogy különösebben kapkodnánk. Hatalmas munkateher van a tárcán, ágazatok átépítése folyik, igazából valamennyi területet újra kell építenünk. Ilyenkor előfordul az, hogy tényleg kell módosítani olyan koncepciókat is, amelyek az elején még úgy tunk, hogy kiemelték és rendben vannak, de azért kapkodásról szó sincs. Mi egy meghatározott logika és ütemterv szerint haladunk valamennyi területen, amely a tárcához tartozik.

A pályázatokról kért tájékoztatást Oláh képviselő úr. Én ezt meg tudom ígérni, hogy mivel ez egy olyan nagy téma, erről írásban fogok tájékoztatást adni.

Az NFA-hoz menyi földterület tartozik? Ez is egy jó kérdés, mert az előző három kormány alatt úgy megkutyulták a földnyilvántartást, hogy itt legutóbb is találtunk, ha jól emlékszem, százas hektárt, amik különböző használóknál eltérő, tehát a bejegyzettől eltérő földhasználattal dicsekedhettek. Itt a lenyúlás, a tolvajlás érdekében kuszálták össze egyesek a földnyilvántartási rendszert. Három szervezeten keresztülment, mindig egyik a másiknak adta át, az NFA-tól más szervezetekhez került a földvagyon. Azt hiszem, hogy az elszámoltatási kormánybiztos úr erről tud tájékoztatást adni, hogy milyen történések voltak, ilyen nulla forintos földbérlet meg a legkülönbözőbb visszaélések voltak megfigyelhetők. Ez egy szándékos összekuszálása volt a nyilvántartási rendszernek. Hozzákezdünk, hogy ezt rendbe tegyük, 25 ezer földrészletre vonatkozóan már az ilyen földek közül a rendbetétel megtörtént.

925 ezer hektár körüli állami erdővagyon van az NFA-nál és 1 millió hektár körüli – a pontos szám napról napra változik a rendbetétel miatt – szántóföld, gyeplő, legelő, szőlő és gyümölcsös van. Tehát az állami földvagyon mintegy 2 millió hektárra tehető.

Zöldbank. A zöldbank vagy agrárbank, különböző neveken fut. A történet tényleg nemcsak a tárcához tartozik, bár nagyon fontos funkcionálisan azért mégis, hogy legyen egy ilyen bank. A Magyar Fejlesztési Banknál egy munkacsoport elkezdte a projekt előkészítését, tehát azt szeretném a tisztelt bizottság részére tájékoztatásul elmondani, hogy ez a munka megkezdődött.

A kvótaeladás a Fejlesztési Minisztérium területe.

Az OHÜ-vel kapcsolatban a közbeszerzés kikerüléséről van itt szó a kérdésben. Szeretném azt elmondani, hogy az Országos Hulladékgazdálkodási Ügynökség minden jogszabályt – beleértve a közbeszerzésekre vonatkozó jogszabályokat – természetesen betart, be is fogja tartani, be is tartatjuk vele.

A következő a Pakssal kapcsolatos társadalmi vita. Itt képviselő úr, alelnök úr megválaszolta a kérdést. A közvéleményt élénken foglalkoztatja ez a téma, és azt hiszem, hogy ez természetes is, de én úgy látom, hogy ez a vita a teljes nyilvánosság előtt folyik.

A környezetvédelmi nagyberuházásokkal kapcsolatban szintén írásban szeretnék majd tájékoztatást adni Oláh képviselő úrnak.

A parlagfű helyzete. Most 80 millió forint van ezen a területen. A parlagfű magában kitöltene egy negyedórát, ami rendelkezésre áll. Egy olyan özönnövénnyel van dolgunk, amely lassanként ellepi az egész Kárpát-medencét, kedvező neki az éghajlat, a talaj és így tovább. Remélem, hogy sikerül kiirtani. Nagyon sok munkáskézre van szükség, és a Start-munka keretében, ami egyébként ezeket a vízügyi létesítményeket, árokpartokat, földutakat is érinti, ebben lehetőségek vannak. Emellett természetesen nálunk van 80 millió forint, amit kifejezetten a problémák feltárására, a lakosság tájékoztatására szeretnék fordítani azért, hogy ez tényleg legyen egy osztársadalmi feladat, és mind a gazdák, mind azok, akik a lakóterületen írhatják a parlagfüvet, tudják azt, ismerjék, hogy fontos kiirtani, és így tovább. Nálunk csak egy kommunikációs rész van, a többi a Start-munka keretében használható fel.

Nagy Andor alelnök úr kérdése, hogy mi az, ami konkrétan a tárcánál marad a vízügyi területről. Vízyűjtő-gazdálkodás, a vízi közműnél az ivóvíz-, szennyvízkezelésre vonatkozó szabályozás, jogalkotás – európai uniós, nemzetközi, szakmai koordinálása –, tehát tulajdonképpen az a szabályrendszer-alkotás, amely az operativitást nélkülözi, benne van. Természetesen a jogalkotáson és a különböző irányelveken, szakmai szabályokon keresztül, hogy abban konkrétan hol, milyen tevékenységet folytat, ez a stratégiai része, így fogalmazhatok, az van nálunk, míg az operatív rész kerül át a Belügyminisztériumhoz. Kicsit olyan ez, mint az erdők témája, hogy az erdőgazdaságok közül egy sincs a Vidékfejlesztési Minisztériumnál, de mégis az erdőkre vonatkozó valamennyi jogalkotás nálunk található.

A hulladékgazdálkodási törvény mikor kerül az Országgyűlés elé? Mi a tárcaközi egyeztetést követően idén szeretnék ezt benyújtani, remélem, hogy ennek a hónapnak a végére az Országgyűlés elé kerülhet.

Köszönöm az elismerést a vörösiszap-katasztrófával kapcsolatban.

Bödecs Barna képviselő úr kérdésére válaszolva. A Natura 2000-es területek védelme. Ez egy komoly probléma, az ország területének, ha jól emlékszem, 17,5 százaléka Natura-terület vagy még lehet, hogy több is. Itt jogos az a kérdés, hogy Magyarország túlvállalta-e magát és hogy területkivonások is szóba kerültek. Mindig szóba került területkivonás, mert általában az önkormányzatok ipartelepítési, kereskedelemfejlesztési okok miatt megkerestek bennünket; útépitéseknél vannak Natura 2000-es területek. Nem biztos, hogy az ország túlvállalta magát, de biztos, hogy jó néhány olyan terület van, ami talán kérdést vet fel, hogy miért került be a Natura 2000-be. Elhagyott barnamezős területek vannak ebben a körben. Mi nem látunk arra lehetőséget, hogy Natura 2000-ből kivonásra kerüljön bármilyen terület, ez kötelezettsége Magyarországnak, amely alól nem mentesülhet. Tehát van egy valós nyomás, de bele kell nyugodni abba, hogy ami Natura 2000-es terület, az is marad.

Hogy mit teszünk a területek védelméért? Ez egy hatósági kérdés döntően, ezért eléggé alaposan figyelemmel kísérik ezeknek a területeknek a sorsát, és az a természetvédelmi őrszolgálat, illetve más hatóságok, amelyek ezen a terepen mozognak, jelzik, ha valamilyen probléma van.

A vízügyi átszervezés indoka. Én az elmúlt 20 évben mindig azzal szembesültem, és gyakori vitatéma volt, mindig a kormány elé, a döntéshozók elé járult a vízügyi ágazat, hogy nincs pénz, a csatornák eliszapolódtak, az árkok beomlottak, az elvezető árkokat beszántották a földtulajdonosok, a határra százmilliókat kellene költeni, az országban pedig százmilliárdos összegek jöttek ki, hogy milyen elmaradt munkálatok vannak. Én azt mondom, hogy azért hagyjunk már egy esélyt arra, hogy a Start-munkával ebből a sok-sok elmaradt feladatból egy nagy mennyiséget, egy nagy munkatömeget sikerül elvégezni, adjunk már egy esélyt arra, most végre több tízezer dolgozó munkáskéz fog felbukkanni ezeken a létesítményeken, csatornákon, árokpartokon, belvízelvezető rendszereken, és így tovább, mert ezeknek a részvételével most meg tudjuk csinálni, kézi munkával, de meg tudjuk csinálni. Vannak

szakmai érvek, hogy nem így kellene, és így tovább. Ezeknek nagy része egyébként kézi munkaerővel készült annak idején, úgy épült meg. Tehát szerintem ez a vízügyi átszervezésnek egy teljesen logikus indoka.

Persze megvan a joga arra bárkinek, hogy ezt elfogadja vagy ne fogadja el, de én azt mondom, hogy az is egy szervezési logika, egy munkaszervezési logika, amit én elmondtam, hogy ha egy hatékony Start-munkát akarunk, közmunkát akarunk, akkor valamennyi struktúra, amely ezen a területen mozdult, egy helyről vezérelhető, nem külön nálunk, a tárcánál van, hanem minden egy adott helyen van. Tehát az operativitás szintjét látom. Nyilván a jogszabályozás, a vízügyi gazdálkodás a mi tárcánknál van, amely meghatározza, hogy hol történjenek ezek a munkák, milyen munkák történjenek.

Víziközmű-törvény hol tart? A kormány előtt van a víziközmű-törvény.

Vásárhelyi-tervre lesz-e forrás és más programokra is lesz-e forrás? Ez döntően az ország anyagi lehetőségeitől függ. Én bízom abban, hogy lesz forrás, meg kell termelni ennek jelentős részét.

Egészséges ételmisszer ügyében mit teszünk? Ha jól értem, ez volt a kérdés. Minden héten van valamilyen fejlemény ebben az irányban. A másodlagos ételmisszervizsgálat elrendelése, a helyi értékesítés, feldolgozás megnyitása, a különböző chipsadóknak a kivetése, a megadóztatás mind-mind arról szól, hogy a kevésbé egészséges ételmisszert próbáljuk kiszorítani a fogyasztásból, és helyette az egészségeseket hozzuk helyzetbe.

Kepli képviselő úr kérdéseire áttérve. Vannak pozitív folyamatok, de az ágazat helyzete inkább a sorvadás – ezt vetette fel. Én azért máshogy látom, mert most, amikor egy gazdasági világválság közepén vagyunk, amikor kontinensnyi területeket áldoznak fel a gazdasági fejlődés érdekében, a környezetvédelmet figyelmen kívül hagyva, a vizeket szennyezve és így tovább – azt hiszem, hogy egy nagyobb beszélgetést is megér ez a történet –, szerintem nálunk az elmúlt másfél év konkrét lépései bizonyították azt, hogy mi igenis elköteleztünk vagyunk, és a kormány elkötelezett a környezetvédelem ügyében. Csak egy közelmúltbeli példára, a kisméretű szálló porral kapcsolatos kormánydöntésre szeretnék utalni, ennek a következménye egyébként több száz milliárd forint nemzetgazdasági szinten, mégis akármilyen nehéz helyzet is van, a felelősségérzetünk megáll, és ezért fölállaljuk ezt a döntést. Tehát szerintem a konkrét lépéseink ezt átfogják, még akkor is, ha a kormányzati átalakításnál nem vagyunk egy hullámhosszon, mert a jelenlegi kormányzati struktúrában az önálló környezetvédelmi tárca egy nagy tárcán belül létezik tovább. Tehát én ezt máshogy látom.

Kevesebb pénz, kevesebb létszám. Ez mindenhol így van. Tehát kevesebből kell gazdálkodnunk. Amíg ki nem jön az ország ebből az adósságteherből, amíg ezt le nem tudjuk, addig nem lesz sehol se több. Azért azt hozzátennem, hogy a környezetvédelemnél a hatóságokkal és a hivatalokkal itt egy hivatalváltási szintű szemléletet is érzékelek a levegőben. A hivatalok, a hatóságaink fontos szereplők, de ők eszközök a célok elérése érdekében.

A következő kérdés. A felügyelőségek nem mennek bele egyébként a kormányhivatalokba, tehát marad a jelenlegi felállás. Arra én nem látok lehetőséget, hogy létszámfejlesztés legyen bármelyik területen.

Turi-Kovács Béla képviselő úr, alelnök úr kérdése. Teljesen egyetértek azzal, hogy az öntözés, a vízgazdálkodás, a homokhátsági program, ezek rendkívül fontosak. Mi a vidékfejlesztési stratégia részeként kezeljük ezeket a programokat, regionális és ágazati programokat, és a jogszabályi feltételeket és a pénzügyi lehetőségeket is ezekhez rendeljük hozzá. Nyilván nem egy-két évre szól, tehát ezek olyan évtizedek óta felhalmozódott problémák, amikre gyors megoldás aligha lehetséges. A szőlő- és gyümölcs-, zöldségtermesztésnél az árviszonyoknak is változni kell ahhoz, hogy újra komoly érdeklődés legyen a visszaesés után. Természetesen a tárcánál is egy folyamatos odafigyelés is kell, ha

egy-egy ágazat bajba kerül, akkor gyorsan segíteni szükséges. Ilyen volt például az uborkatermelők esete vagy a dinnyetermelők esete, amikor a gyors beavatkozás eredményt hozott, és az ágazat tudott tenni a kialakult válságért. Ugyanez érvényes az állattartásra is. Ebben az évben a németországi dioxinbotrány volt, ami borzolta a kedélyeket. Ha ott nincs egy gyors beavatkozásunk, akkor már nem lenne sertéságazat Magyarországon.

Tehát itt mindig kell stratégiaalkotás is, de egy gyors reagálás, egy gyors beavatkozás is szükséges, hozzátevé természetesen azt, hogy az állattartás mélyrepülése volt azzal, hogy a korábbi időszakban privatizálták, aztán pedig hagyták tönkremenni, bezárni. Az élelmiszeripar és az onnan kikerülő melléktermék, hulladék, ami az állattartásnál máshol versenylőnyt jelent, az nálunk hiányzik. Nálunk abrakoltatásra állt át az állattartás, ez sokkal drágább, mint amikor az élelmiszeripari cégektől kikerülő mellékterméket lehet fölvetni.

Geotermikus energia. Szerintem érdeklődéssel várjuk azt a levelezést, amit képviselő úr folytatott itt az Unióval. Mi is dolgozunk a megoldáson.

Szili Katalin képviselő asszonynak szeretném elmondani a szemléletváltással összefüggésben, hogy én optimista vagyok, tehát a kormánynak szerintem vannak olyan lépései, olyan szemléletmódja, amelyek bizonyítják azt, hogy igenis odafigyelünk a jövőre és odafigyelünk a környezeti értékekre. Elég itt a Duna hajózhatóságával kapcsolatban visszautalnom vagy a már említett példákra visszautalni.

A vidékfejlesztési stratégia egy komplex program, magába foglalja valamennyi területet, a tárcához tartozik, és más területre is kiterjed. Ezt a többi minisztériummal együtt dolgoztuk ki, és én nem is tudom, több tucatnyi fórumon, szakmai rendezvényen vitattuk meg.

Szeretném megköszönni mindazoknak, akik elmondták az általam fontosnak tartott dolgokat. Ez nem kormányzati folyamatot pótol, hanem maga egy kormányzati folyamat, egy kormányzati döntés eredménye, hogy elkezdünk a munkálatokat, és egy kormányzati döntés fogja már ezt a vidékstratégiát egyeztetni, utána lesz majd egy kész, komplett vidékprogramunk, vidékstratégiánk, amire egyébként már régen szüksége lett volna ennek az országnak.

Civil szervezetekkel a kapcsolat. Én úgy tudom, valamennyi civil szervezettel folyamatosan egyeztetünk, kapcsolatban vagyunk, én magam is sok civil szervezettel konzultálok, elképzeléseket, véleményeket küldenek meg a részemre, és bevontuk őket a stratégiaalkotásba, a magyar nemzeti vidékfejlesztési hálózatba és jó néhány más munkába is.

Jávor Benedek képviselő úr kérdésére. Forráskivonás a környezetvédelemből, 30-40 százalék a tárcát érintő forráskivonás. Tehát azért azt szeretném elmondani, amikor év elején szembesültünk azzal, hogy még kevesebb pénzünk van, mint amire számítottunk, és az ország gazdasági helyzete milyen kényszerintézkedéseket követel meg, akkor nekem azért volt egy olyan filozófiám, hogy nem a programoktól vonunk el pénzt meg nem a termeléstől, hiszen a tárcánál vannak a termelési célú támogatások és programok is, hanem az intézményrendszerrel. Az intézményrendszer legnagyobb része hivatal, és inkább akkor onnan kell a takarékoskodáshoz szükséges összegeket elvonni. Emiatt van az, hogy egyes területeken 30-40 százalékkal esett az állami támogatás.

Azt azért szeretném elmondani, hogy folyamatosan, hónapról hónapra ezt visszapótoljuk, ahogy sikerül kigazdálkodni, megtakarítani pénzeket a rendszerben. A Vidékfejlesztési Minisztérium struktúrájának a különböző pontjain azonnal mindig annyit visszajuttatunk az adott intézményhez, hogy az működőképes legyen. Tehát ez a 30-40 százalék... Majd meg kell nézni az év végi adatot, nem 30-40 százalék az elvonás szintje, a forráskivonás szintje ennél kisebb. Máshogy viszont nem lehet egy intézményrendszerben megtakarítani. Tehát aki már dolgozott közigazgatásban, és költségvetés készített, az jól tudja, hogy ha az év elején elengedjük a költséget, akkor év végére túllépés következik be. Azért év

elején, amikor még a tervezésben szereplő számok nem töltődtek fel tartalommal, és még nem költötték el, akkor lehet a költségvetési intézményeknél megtakarítást elérni.

Közmunkaprogramot már érintettem.

Természetvédelem. Szerintem teljesen hibás érv, elnézést kérek az elnök úrtól, de teljesen hibás érv, hogy a nemzeti parkot mondjuk át kellene adni, hogy ennyi erővel mindent át lehetne adni a BM-nek, az összes szervezetet. A természetvédelemben nyilván a közmunkára szükség van, lehet is ilyen közmunka, de az teljesen szakmaiatlan, hogy több ezer Start-munkást irányítanánk át a védett területekre, ahol egyébként az a legjobb, ha be se megy senki, vagy ha ott van, olyan grandiózus munkába kezdenek, hogy ezeket a területeket meg akarjuk védeni. Ahogy említettem, a Start-munka nagy infrastruktúraépítkezéseket jelent a vízügyi ágazatban. Ilyen nagy infrastruktúraépítéseket nem tervezünk a természetvédelemben. Vannak olyan területek – hulladéklerakók felszámolása, vízvezetés, odavezetése vagy elvezetése és így tovább –, ahol nyilván fel lehet használni ezt a lehetőséget. Ezzel fogunk is élni.

A GMO-irányelv miért nem ment át a magyar elnökség alatt? Azért, mert a tagállamok 40 százaléka nem hajlandó elfogadni azt az álláspontot, amit a másik 60 százalék. Tehát az elnökség a kompromisszumok művésze, ahol a tagállamok nem hajlandók megállapodni, ott lehet akármilyen ügyes egy elnökség, nem lesz megállapodás, az Unió demokratikus rendszere így épül fel. Mi megtettünk mindent, végigtárgyaltuk, és bízunk abban, hogy a jövőben csak sikerül elérni egy kompromisszumot, pláne azután, hogy a Parlament egyébként egy pozitív döntést hozott ebben a tárgyban.

A Natura 2000 területe nem rendezett. Hát igen, a kompenzációra rendelkezésre álló kereteket az előző kormány elköltötte, tehát ez a forrás most nem létezik. Meg kell várnunk a következő közös agrárpolitikát, abból teremthetünk erőforrásokat.

Kolontár, helyreállítási munkák átláthatósága, kik dolgoztak itt. Elnök úrnak a választ én elküldtem. A 100 százalékos állami tulajdonú Mecsekérc Zrt. dolgozott. Két alvállalkozóról van tudomásunk, a Pentavia Kft.-ről és a Kemút Trans Kft.-ről. Mi kapcsolatban állunk a Mecsekérccel. Ezek az információk állnak rendelkezésre.

A civil szervezeteket említettem.

Szigetközi monitoringra 2011-ben 20 millió forintot utaltunk át, tehát ezt szerény keretek között, de tudtuk biztosítani. 2012-ben a fedezet az új költségvetés elfogadásával rendelkezésre fog állni.

Dunai hajózásról nagyon röviden. Nekem az a véleményem, hogy a Duna hajózható, tehát további beavatkozás nem szükséges.

Szlovák-magyar viszony. Örök kérdőjel egyébként is, de most ez teljesen aktuális, mert kormányváltás van. Tárgyalnunk kell és tárgyalni is fogunk a mindenkori szlovák kormánnyal azért, hogy itt a jószomszédi viszony keretein belül megállapodás szülessen, ami Magyarország számára is előnyös és vállalható.

A FÖMI-források 90 százalékát elvonják. Nem vonják el a 90 százalékát, tehát nem tudok ilyen forráselvonásról.

Köszönöm. Állok rendelkezésre további kérdésekre.

ELNÖK: Köszönjük miniszter úrnak a tájékoztatást. Egy kicsit hagytam hosszabbra, mert azt gondolom, hogy a kérdésekre muszáj volt, hogy megkapjuk a megfelelő választ. Talán még egy kétperces kérdésre is van lehetőség, ha igénylik a képviselőtársak ezt. *(Dr. Turi-Kovács Béla távozik az ülésről. – Nincs jelzés.)* Ha nem, akkor megköszönöm miniszter úrnak és államtitkár uraknak – és közben elfelejtettem üdvözölni Illés államtitkár urat, aki megérkezett az ülésre –, a minisztérium valamennyi munkatársának, hogy megtisztelték a bizottságot, és rendelkezésünkre álltak, válaszoltak a kérdéseinkre. További jó munkát és szép napot kívánok mindannyiuknak.

A bizottság tagjainak pedig jelzem, hogy 5 perces technikai szünetet tartunk, ezt követően folytatjuk a költségvetés, az azt megalapozó törvények és adótörvények tárgyalását. *(Rövid szünet. – Dr. Bácskai János, Bányai Gábor, Fülöp István távozik az ülésről.)*

Magyarország 2012. évi költségvetéséről szóló törvényjavaslat (T/4365. szám) (Általános vita)

Az Állami Számvevőszék véleménye Magyarország 2012. évi költségvetési javaslatáról (T/4365/3. szám)

A Költségvetési Tanács véleménye Magyarország 2012. évi költségvetésének tervezetéről (T/4365/1. szám)

Folytatnánk az ülésünket. Kérem a tisztelt képviselőket, hogy foglaljanak helyet. Rátérnénk akkor a 2. napirendi pontra, a Magyarország 2012. évi költségvetéséről szóló T/4365. számú törvényjavaslat tárgyalására.

A vitában a Nemzetgazdasági Minisztériumot dr. Körösmezei Csaba főosztályvezető úr képviseli, akit tisztelettel üdvözlök, illetve az Állami Számvevőszék részéről tudomásom szerint elhangzik vélemény. Nem is húzom akkor tovább az időt. Megadom a szót Körösmezei úrnak, hogy tájékoztassa a bizottságot a költségvetési törvénnyel kapcsolatos legfontosabb tudnivalókról. Annyit ehhez hozzáfűznék, hogy kérem, hogy elsősorban a fenntarthatóság, környezetvédelem területeire vonatkozó információkra koncentráljon. Természetesen nem lehet kivenni ezt a fejezetet a költségvetés egészéből, de a bizottság hatáskörébe elsősorban ezek a területek tartoznak. Öné a szó.

Dr. Körösmezei Csaba szóbeli előterjesztése

DR. KÖRÖSMEZEI CSABA (Nemzetgazdasági Minisztérium): Tisztelettel köszöntök mindenkit. Körösmezei Csaba vagyok, a Nemzetgazdasági Minisztérium államháztartási államtitkárságának főosztályvezetője. Én fogom most önöknek a 2012. évi költségvetésről szóló tervezetünket bemutatni. Kérem, hogy az általános vitára való alkalmasságát ez alapján is majd megszavazni szíveskedjenek.

A költségvetés tervezete az előírt határidőkre elkészült, a szükséges szervek részére benyújtottuk, és ilyenképpen állunk most itt a vita előtt.

Maga a kötet az ismerősnek mondható szerkezetben készült el, legalábbis ami a fő elemeit illeti. Kisebb szerkezeti átalakításokat eszközöltünk már a 2012-es költségvetésben is, és ezt majd készülünk a következő évben továbbvinni.

Ami az alapvető számaikat illeti ennek a törvényjavaslatnak, azt úgy lehetne nagyon röviden egy mondatban összefoglalni, hogy a kormány kísérletet tesz arra, hogy elrugaszkodjunk az eurózóna válságától vagy az euró válságzónájától, ezt próbáljuk érvényesíteni elsősorban az államadósság tartós csökkentésével. Ez a költségvetési javaslat erre koncentrálva készült el, ideértve természetesen annak az újratermelődését is megakadályozandó.

Továbbá fontos eleme az ilyen körülmények között elérhető növekedés elérése, tehát továbbra is növekedésorientált a költségvetési javaslatunk, valamint tovább kívánjuk vinni a munkahelyek megtartását és azok megteremtését. Talán ez utóbbi látszik leglátványosabban a költségvetési kötet megalapozó számaiból, hiszen a foglalkoztatottak száma jelentősen bővül, számításaink szerint már 2012-re is.

Ha a gazdaság főbb jellemzői közül a foglalkoztatottság bővül, akkor az azt jelenti, hogy bővül a vállalatok tőkeigénye, vagyis a beruházási igény. Ezt segítik az Új Széchenyi-terv támogatásai és természetesen az Európai Uniótól származó források.

A 2012-es évről beszélve ki kell emelnem, hogy beindul a nagy autóiipari beruházások termelése, ez fogja jelentős mértékben alátámasztani azt a növekedési többletet, amit itt a tervezetbe beépítettünk.

A további beruházásokkal együtt összességében 3,2 százalékra terveztük a beruházásnövekedést.

Akkor is, ha figyelemmel vagyunk arra, hogy az a környezet, amiben ezt a tervezetet el kellett készíteni, eléggé bizonytalanná vált itt a 2011. év folyamán – itt a külső környezetről beszélek –, a világgazdaság növekedése továbbra is 4 százalék körül várható, azonban a számunkra meghatározó, fontos területeken sajnos lassulás lesz. Látható, hogy ezt nemcsak a kormányzat vizsgálta fölül, hanem folyamatosan valamennyi gazdasági elemző, hitelminősítő és más kormány is, különösen az Európai Unióban itt a 2011-es év folyamán folyamatosan jelentette meg az újratervezett és csökkentett számait. Ezért ezt nekünk is figyelembe kellett venni, különösen például a számunkra annyira fontos német gazdaságot, ahol a korábban tervezett 2,7 százalékról mindössze 1,3 százalékra csökkentették a tervezett növekedést a jövő évre.

Ilyen körülmények között és az államadósság említett magas mértéke mellett nincs arra lehetőség, hogy a költségvetés most különösebb kiköltekezéssel segítse elő ezt a gazdaságot, a gazdasági növekedést, ezért összességében a GDP-növekedést a jelen költségvetési javaslat 1,5 százalékban határozza meg, és erre építettük föl a számainkat. Ez forintban kifejezve 29 111 milliárd forintot fog jelenteni.

Ami ebből inkább kedvezőbb, az ennek a termelési növekedésnek a szerkezete, lévén, hogy a belső forrásokra támaszkodik most már jobban. Ez látható mind a háztartások fogyasztásának az elmúlt években mínusz, tehát nem növekedése, hanem csökkenése után egy stagnálásban, majd a kitekintő hároméves számokban, amit a fejezeti kötetek élén találhatnak vagy megtekinthetnek, a következő évre pedig már lassú növekedéssel számolunk. Ugyanez vonatkozik, egy ilyen fordulat a közösségi fogyasztásra is.

A 2008-as pénzügyi válságot követő kilábalás miatt felfutott nyersanyagárak, olajárak a közelmúltban tetőztek, és az idén, 2011-ben kialakult adósságválság miatt ennek további növekedése nem várható, tehát az eddigi infláció-előrebecslésekhez képest, ha most a forgalmi adó növekedését is figyelembe vesszük, akkor ez a 4,2 százalékos infláció, fogyasztóiár-növekedés, amire épül a költségvetésünk, véleményünk szerint megalapozott.

Röviden ennyit a makrokörnyezetről. Ahogy mondtam, további számok találhatók a fejezeti kötet élén.

Ha most megnézzük, hogy ilyen keretek között az államháztartási tervezés, tehát az ország gazdasági terve, ha úgy tetszik, hogyan épül föl, akkor azt látjuk, hogy ahogy mondtam, az államadósság csökkentése és a költségvetési egyensúly helyreállítása mellett került összeállításra. A tervben kialakított hiány a GDP-hez mérve az eredményszemléletben 2,5 százalékos hiány lesz. Ennek a szigorú tartása mellett került összeállításra a kötet. Ez az említett 29 111 milliárdhoz képest azt jelenti, hogy összesen államháztartási szinten ez 726 milliárd hiányt jelent. Ebből a benyújtott törvényjavaslat élén az 1. §-ban a központi alrendszer számai jelennek meg, ahol a bevételi főösszeg 13 950 milliárd, a kiadás 14 500 milliárd, és így a központi alrendszer hiánya 576 milliárd.

Öt célt emelhetünk ki, ami mentén ez a kötet, az államháztartási terv összeállításra került, úgy is hívjuk, hogy országvédelmi költségvetés. Az első a nyugdíjrendszer átalakításának a befejezése, vagyis úgy, hogy teljes egészében a saját lábán álljon most már meg a nyugdíjalap, hiszen csak így garantálható hosszú távon, hogy akik visszaléptek az állami nyugdíjrendszerbe, garantáltan hozzájussanak a nekik járó öregségi nyugdíjhoz. Folytatódik az egészségügyi alap saját lábára állítása. Itt is cél a rendszer működésének a fenntartása, ennek a biztosítása. Ahogy az közismert, a kormány kitar az arányos adózás általánossá tétele mellett. Emellett jelentősen erősíti a Nemzeti Adó- és Vámhivatal ellenőrzési tevékenységét. A már többször említett foglalkoztatás növelésére és kiszélesítésére elindul a Start-közmunkaprogram. A külső tényezőknél említett euróválságra tekintettel pedig

egy külön ilyen név alatt országvédelmi alap is beépítésre kerül. Tehát ezt az öt fő célt emelném ebből ki.

Természetesen további támogatásokat is biztosít a kormány, a Széll Kálmán-terv végrehajtása folyamatos, nyilván egy fél év telt el annak meghirdetése óta, tehát van, ami már abból teljesült, és van, ami fokozatosan teljeseedik.

Mindezt úgy lehet elérni, az eddig elmondottakat, hogy ha azokra a tételekre, amikre a kormánynak közvetlen ráhatása van, ott további takarékos költségvetési tervezést végez el. Ennek megfelelően a közsférában jövőre nem emelkednek az illetmények, ugyanakkor viszont biztosított lesz az alacsonyabb keresetűeknek a bérkompenzáció.

A költségvetési szerveknél jelentősen szigorodnak a pénzköltési szabályok, ezzel a dologi kiadások csökkentésre kerülnek.

Meg kell említeni a költségvetési fejezeteknek az idén, 2011-ben elvégzett stabilizációs csökkentését, hogy ezen a bázison kerültek megtervezésre a 2012-es év számai.

A kormány újabb lépéseket tesz a munkajövedelemből élők számának további növelésére, és a szociális ellátások rendszerét úgy alakítja át, hogy az jobban ösztönözzön a munkavállalásra.

Csökkennek az ártámogatások, a gyógyszerkassza ráfordításai mérséklődnek. A korábbi gáz- és távhőtámogatást pedig a kibővített lakásfenntartási támogatás vette át. Tovább folytatódik a nagy ellátórendszerek – közoktatás, felsőoktatás, egészségügy – rendszerszintű átalakítása, ahogy az önkormányzati szféráé is.

A 2012. évi költségvetést is nagyban terheli jelentős forintösszeggel a korábbi államadósság kamatterhe. Ez 1150 milliárd forintot tesz ki. Tehát ez a bizonyos 2,5 százalékos hiány ennek terhe mellett alakul ki.

Jól látszik, hogy a fenti célkitűzéseket, amiket elmondtam, a költségvetés úgy szolgálja, hogy ha kivesszük ezt a kamatkiadást és megnézzük az úgynevezett elsődleges egyenleget, tehát a költségvetés strukturális szerkezeti egyenlegét, akkor azt látjuk, hogy ez 2012-re szufficites lesz, egész pontosan 1,2 százalékkal. Tehát a minimális kamatbevételek és az említett 1150 milliárdos kamatkiadások nélkül számított bevételek és kiadások egyenlegét pozitívrá tervezzük 2012-ben. Ezt jelentené az, hogyha nem lenne államadósság, és nem kellene ezeket a kamatokat fizetnünk.

Összehasonlításként az előbb itt jellemeztem, hogy a központi költségvetés hiányát 576 milliárdra tervezzük, a kamatkiadások mértékét pedig 1150-re. A kettő között közvetlenül nincs összefüggés, de azért az arányt érzékeljük.

Szeretném megemlíteni, hogy a közismert kockázatok ellentételezésére több és jelentős összegű tartalékokat tervezett be a kormány ebbe a költségvetési tervezetbe. Ha felütik a betervezett törvényjavaslatot, érdekesség, hogy éppen a Vidékfejlesztési Minisztérium fejezete előtti soroknál jelenik ez meg a költségvetés kötetében. A rendkívüli kormányzati intézkedések sora kismértékben növekedett, kerek 100 milliárdot tervezett erre a kormány, az említett országvédelmi alap 150 milliárddal lett betervezve. További tartalékok találhatóak még más helyen, ilyen például az adósságszolgálatról szóló fejezetben egy kamatkockázati tartalék 50 milliárddal, illetve különböző céltartalékok, elsősorban a munkáltatói, foglalkoztatói rendszerek átalakítására 153 milliárd tartalék szintén itt jelenik meg ezen az oldalon, most nem ide említve természetesen az egyes fejezeteknek a saját különböző mérvű fejezeti tartalékait néhány százmilliótól 1-2 milliárdig terjedően, hogy melyik fejezetbe mennyi került.

Tehát összességében azt gondoljuk és azért javasoljuk ezt elfogadni, mert ezzel együtt ezt a javaslatunkat alkalmasnak tartjuk a jövő évi költségvetés elfogadására.

A bevételi oldalt illetően most akkor a részletekbe különösebben nem mennék bele, tekintettel arra, hogy a bizottság is tárgyalni fogja hamarosan külön napirendi pontként az adótörvényeket. Azt mondanám róla, hogy a 2012. év folyamán azokat a folyamatokat

tervezzük továbbvinni adóoldalon, bevételi oldalon, amit 2010-ben már a kormányzat megkezdett.

Jelentősek az uniós transzferek. Ezt külön mellékletben mutattuk be a kötetben, tehát ott egy összefoglaló táblázatban ezt megtekinthetik. Jövőre, 2012-ben az összes uniós támogatás összege 1893 milliárd forint lesz, ami rendelkezésünkre fog állni. Ebbe most beleértjük valamennyi, strukturális alapból, kohéziós alapból való támogatást, a vidékfejlesztési és halászati támogatásokat, illetve a költségvetésben meg nem jelenő közvetlen agrárpiaci és termelői támogatásokat is.

Azt gondolom, hogy általánosságban ennyit emelnék ki a költségvetés összeállításának az alapjairól. Köszönöm szépen a figyelmet, ha majd kérdés lesz, akkor válaszolok.

ELNÖK: Köszönjük szépen a tájékoztatást. Akkor megadnám a lehetőséget az Állami Számvevőszék képviselőjének, hogy a számvevőszéki vizsgálat eredményét vagy a Számvevőszék véleményét ismertesse a bizottsággal.

Karsai Lászlóné tájékoztatója

KARSAI LÁSZLÓNÉ (Állami Számvevőszék): Köszönöm szépen. Karsai Lászlóné, az Állami Számvevőszék dolgozója.

Szeretnék egy rövid, általános tájékoztatást adni először a véleményünk kialakításának a menetéről, mire tudunk támaszkodni és milyen véleményt alakítottunk ki, majd inkább a Vidékfejlesztési Minisztériumra vonatkozó tervezésről néhány értékelő szóban foglalnám össze a környezetvédelemmel, illetve a természetvédelemmel kapcsolatos tervezési elgondolásokat.

Az Állami Számvevőszék törvényi kötelezettségének eleget téve véleményezte Magyarország 2012. évi állami költségvetési törvényjavaslatát. Célunk annak a megállapítása volt, hogy a 2012. évi költségvetési törvényjavaslat kimunkálása során érvényesültek-e a vonatkozó jogszabályi előírások, illetve a Nemzetgazdasági Minisztérium által kiadott tervezési tájékoztatóban foglaltak.

Véleményünket a 2011. szeptember 30-án rendelkezésre bocsátott költségvetési törvényjavaslat alapján fogalmaztuk meg úgy, hogy 2011. augusztus 29. és szeptember 12. között helyszíni ellenőrzést végeztünk a fejezeteknél, és ezeknek a tapasztalatoknak az együttes felhasználásával alakítottuk ki az ÁSZ nagy véleményét.

Az adóbevételek megítélésénél figyelembe vettük a Költségvetési Tanácsnak átadott fejezeti indokolásban foglaltakat. Az ellenőrzések tapasztalatait az ellenőrzöttekkel közös jegyzőkönyvben rögzítettük.

Véleményünk eltérő a jelentéstől, a törvényi kötelezettségünk a költségvetési törvényjavaslat véleményezése során annyi, hogy kimondjuk, hogy a rendelkezésre álló információk alapján mennyire volt szabályos a törvényjavaslat összeállítása, mennyire volt az dokumentumokkal, számításokkal alátámasztott. Ilyen esetekben más a jogi vonzata a megállapításainknak, tulajdonképpen olyanfajta véleményt formálunk, ami egyben javaslatnak is megfelel. Tehát azért nem készítettünk külön javaslatokat a fejezet részére a megállapításunkhoz kapcsolódóan, mert a megállapításunkban tettük meg a javasolt intézkedéseket.

A tájékoztatóról néhány szót. A tájékoztató a bázisalapú tervezési módszertan helyett az állami feladatok ellátásához szükséges források meghatározását írta elő. A gyakorlatban ennek ellenére mégis a hagyományos bázisszemléletű tervezési elv érvényesült. A kormány által jóváhagyott koncepcióban találhatunk olyan elemeket, amelyek az átláthatóságot javítják. A kiadásokat ott tervezik, ahol a felhasználás megvalósul. Ez csökkentette a fejezeti kezelésű előirányzatok számát. Ugyanakkor anélkül, hogy központi szinten a kiadások

növekedésével járna, emelte több fejezetnél az intézményi kiadások előirányzatát ez az átcsoportosítás. Ezzel megszűnik az előirányzatok fejezeten vagy államháztartáson belüli átcsoportosítási lehetősége a jövőben.

A fejezeti kezelésű előirányzatok számát tovább csökkentette az az előírás, hogy a hasonló célú feladatokat azonos címen kellett megtervezni 2012-re.

További előrevivő koncepcionális újítás, hogy a bírságbevételeket központosított bevételként kezeli. Ezzel párhuzamosan megszűnik az a helyzet, hogy az intézmények bírságbevételeiből kényszerüljenek működési kiadásait finanszírozni.

A törvényjavaslatban a központosított bevételek közül a bírságbevételek, a termékdíjak és az egyéb központosított bevételek nem az érintett fejezeteknél úgynevezett vonal alatt jelennek meg, mint az eddigiekben, hanem a XLII. fejezet bevételei között szerepelnek. Ezzel a prezentációs móddal véleményünk szerint javult a törvényjavaslat átláthatósága.

A tervezési tájékoztatóban megfogalmazottak végrehajtását nehezítette, hogy nem álltak rendelkezésre az előirányzatok megalapozásához szükséges törvényjavaslatok. A többéves kötelezettséggel járó kiadások további évekre vonatkozó hatásait nem ismertük, valamint a költségvetési évet követő három év várható előirányzatait sem ismerhettük. Ez nemcsak a tárcák tervezőmunkáját, de a mi ellenőrzésünket is nehezítette; adatszolgáltatás hiányában nem tudtunk összehasonlító elemzéseket végezni.

A központi költségvetési fejezetek, tehát a fejezetek költségvetéséről a véleményünket az alábbiak szerint fogalmaztuk meg.

Az Országgyűléshez benyújtott törvényjavaslat és a szeptember 12-én lezárt helyszíni ellenőrzéskor felvett jegyzőkönyvek számadatait tekintve megállapítottuk, hogy azok eltérnek egymástól. Az eltérések dokumentáltságára, megalapozottságára vonatkozóan az ÁSZ nem rendelkezik információkkal, ezért annak hatásait nem tudtunk megítélni.

A tárcáknak az NGM-től kapott fejezeti szintű keretszámokból kellett az intézményeiket és a fejezeti feladataikat lebontani. A támogatási keretszám levezetése egységesen tartalmazta a 2011. évi zárolások bázis-előirányzatba építését. Az intézmények és a szakmai területek jelzései alapján többlettámogatási igénnyel éltek a fejezetek az NGM felé, ezeknek azonban a korábbi évekhez hasonlóan csak egy része tudott érvényesülni a törvényjavaslatban.

Azoknál a tárcáknál, ahol felülről nyitott előirányzatok léteznek, amelyeknek teljesítése módosítás nélkül is eltérhet az eredeti előirányzattól, a 2011. évi eredeti előirányzattal azonos összeget terveztek a tájékoztató előírásainak megfelelően. Ezek az előirányzatok, amelyek összesen 8177 milliárd forint kiadási előirányzatot jelentenek, már eleve bizonyos kockázatokat hordoznak arra vonatkozóan, hogy az eredeti kiadási előirányzatot meghaladó teljesítésük veszélyeztetheti a törvényjavaslat által kitűzött hiánycél betartását.

A törvényjavaslat négy fejezetnél a tájékoztató előírásától eltérően fejezeti általános tartalékot tartalmaz, ami 930 millió forint összegben jelentkezik.

Ennyit az általános megállapításainkról.

A Vidékfejlesztési Minisztériummal kapcsolatban egy kis összefoglalást csináltunk a nagy véleményhez kapcsolódóan.

Az NGM VM-fejezetre vonatkozó keretszáma szintén fejezeti szinten tartalmazza a támogatás összegét, valamint a kialakítására ható tényezőket, amely 2011. június 26-án 186 281 millió forint volt, tehát 186 milliárd forint. A kiadott keretszám a minisztérium igazgatási címe tekintetében a 2011. évi 5 százalékos létszámleépítéshez kapcsolódó előirányzat-csökkentést tartalmazta, viszont nem vette figyelembe az előző évben hozott intézkedések közül a háttérintézményekre vonatkozó létszámcsökkentés hatását. Az NGM az uniós támogatásra 7503, a folyó kiadások és jövedelemtámogatások előirányzatra 8000 millió forint támogatási többletet hagyott jóvá.

Az irányító szerv kezdeményezte az előirányzatok teljesíthetőségével összefüggő jogszabályi háttér megteremtését, azonban nem teljes körűen. Majd egy kicsit később erről beszélek. A gazdálkodással kapcsolatos egyes jogszabályi módosításokat megkaptuk, például az intézményi bírságbevételek központosításával összefüggőket vagy a termékdíjváltozással kapcsolatos normaszöveg-javaslatokat, de nem kaptunk információt arra vonatkozóan, amit itt a miniszter úr már jelzett, hogy bizonyos előirányzatok és bizonyos szakmai területek átkerülnek más fejezethez, mondjuk a Belügyminisztérium-fejezethez. Erre vonatkozóan a törvényjavaslatban láttunk természetesen irányszámokat, de az azt alátámasztó jogszabályi környezetet nem tudtuk megfigyelni.

A törvényjavaslatban látható, hogy címrendi változások vannak az intézményekre vonatkozóan. Például új címekkel bővül az intézményi szektor VM, Vidékfejlesztési, Képzési és Szaktanácsadási Intézet, valamint Agrárgazdasági Kutató Intézet címen. Ezek az új intézmények kiváltak egy másik címből, tehát nem teljesen újak.

Az egyes címeknek az elnevezése változott, és megszűnt az úgynevezett környezetvédelmi és vízügyi igazgatóságok cím. A Vízügyi és Környezetvédelmi Központi Igazgatóság, valamint a környezetvédelmi és vízügyi igazgatóságok cím átadásra került a VM-fejezet részére, az intézményi sorokon maradó előirányzatok pedig egy új intézményhez, a nemzeti környezetvédelmi intézethez kerültek. Tehát ezt látjuk a törvényjavaslatból, de ennek az indokolása, szakmai alátámasztása előttünk ismeretlen.

Öt fejezeti kezelésű előirányzat átadásra került a BM-fejezethez. Ezek a vízkár-elhárítási művek fejlesztési és állagmegóvási feladatai, a vízkár-elhárítási művek fenntartása, víz-, környezeti és természeti katasztrófa kárelhárítása, vízügyi feladatok támogatása, valamint a vízi társulatok kezelésében és üzemeltetésében lévő vízi létesítmények fenntartása című előirányzatok.

A költségvetési törvényjavaslat a 2011. szeptember 1-jei hatállyal megalakult Országos Hulladékgazdálkodási Ügynökség működésével kapcsolatban egy új fejezeti kezelésű előirányzatot, az Országos Hulladékgazdálkodási Ügynökség működési támogatási sort tartalmazza. A VM államtitkára jelezte, hogy ez korábbi előirányzat, a hulladékgazdálkodási feladatok ellátása előirányzat sor előirányzatának is az OHÜ lesz a kezelőszerve 2012-től.

Új környezetvédelmi előirányzat a törvényjavaslatban a kisméretű szálló por koncentrációjának csökkentésével kapcsolatos kiadások feladat. Tehát ezeket látjuk a törvényjavaslatból.

A fejezet az NGM által javasolt támogatás figyelembevételével dolgozta ki a költségvetési javaslatát. A visszatervezés során 27 milliárd forintos összegben támogatási többletigényt jelzett az NGM felé, melynek egy részét a bírságbevételek központosításával, más részét a szakmai feladatok többletfinanszírozási igényével indokolta. A többletigényt az NGM nem támogatta.

A tárca a 2011. évi várható bevételeknél alacsonyabb bevételi előirányzatot tervezett 2012-re. A VM államtitkára jelezte, hogy a bevételek csökkenését a központosított bírságbevételek támogatással történő kiváltása okozta, ha ezt nem vesszük figyelembe, a bevételi előirányzatok nem csökkennek jelentős mértékben.

Az irányító szerv figyelembe vette a 2012. évi előirányzat átadásra vonatkozó korlátait, ennek megfelelően az államháztartáson belüli kiadásokat a teljesítés helyén, tehát általában az intézményeknél, az államháztartáson kívüli kiadásokat pedig a fejezeti kezelésű előirányzatok között tervezte meg. Az úgynevezett felülről nyitott előirányzatok tervezésénél, mint a gazdálkodó szervezetek által befizetett termékdíj-visszaigénylés, az állat- és növénykártalanítás, a 2011. évi eredeti előirányzattal azonos összeget tervezett.

A tárcák általában betartották a fejezeti általános tartalék tervezésének a tilalmát, a költségvetési törvényjavaslat azonban a VM-fejezetnél is tartalmaz 130,4 millió forintos összegben fejezeti tartalékot, aminek az oka számunkra ismeretlen.

A költségvetési törvényjavaslatban a fejezet támogatási előirányzata 188 953 millió forintra változott, amely a június 26-ai keretszámhoz képest 1,4 százalékos emelkedést mutat.

A Széll Kálmán-tervre épülő Magyarország nemzeti reformprogram intézkedései a tanyafejlesztési program előirányzatot érintik, amelyre a 2011. évi költségvetési törvény 845 millió forintot határozott meg. Az irányító szerv a fejlesztés országos elindításához többletforrásigényt jelzett az NGM felé, azonban a költségvetési törvényjavaslat e jogcímre mindössze 1,5 milliárd forint támogatást tartalmaz.

A mezőgazdasági vagy agrártervezésre vonatkozóan nem kívánok bővebben semmit sem elmondani, de ha lesz kérdés, akkor megpróbálunk rá válaszolni.

Köszönöm szépen a figyelmet.

ELNÖK: Köszönjük szépen a tájékoztatást. Tájékoztatom a bizottságot, hogy a Költségvetési Tanács nem állított előadót, a rendelkezésükre álló forrás és kapacitás a jelek szerint nem teszi lehetővé, hogy a bizottságok előtt beszámoljanak a véleményükről a költségvetés tervezetét illetően.

Most pedig akkor lehetőséget adok a bizottság tagjainak, hogy az elhangzottakkal kapcsolatban kérdéseiket, észrevételeiket megtegyék. Fontos, hogy amennyiben kisebbségi vélemény hangzik el, azt is írásban be kell nyújtani a költségvetési bizottsághoz, és együttesen kerül majd ismertetésre a plenáris ülésen. Tehát mindannak a véleménynek, amit írásban majd hozzá szeretnének fűzni, egyrészt itt el kell hangoznia az ülésen, tehát csak azt tudjuk írásban beadni, ami elhangzik az ülésen, illetve holnap délig írásban el kell juttatni a bizottság titkárságára.

Szili Katalin jelezte, hogy szeretne szólni.

Kérdések, észrevételek, vélemények

DR. SZILI KATALIN (független): Köszönöm szépen, elnök úr. Képviselőtársaim! Lenne néhány általános jellegű megjegyzésem, és majd konkrét kérdést szeretnék önöknek feltenni.

Nyilván mindazokat a kritikákat, amiket az Állami Számvevőszék munkatársa itt az összefoglalóban megfogalmazott, magam is megfogalmaztam, azzal együtt, hogy elhangzott itt már éppen az előző napirendi pontnál, hogy az államnak fogyókúrán kell lennie, ugyanakkor látható az is, hogy néhány területen, ahogy ez egyébként az előterjesztésben is, illetőleg a kiegészítésben is elhangzott, az intézményalapú kiadások nőttek. Itt nyilván nekem is majd kérdésem lenne, hogy a nemzeti környezetvédelmi intézet egyáltalán micsoda, milyen feladatokat lát el, a hozzárendelt 1,2 milliárd forint mire kerül kiadásra. Tehát vannak ilyen, számomra is fehér foltok.

Ami az általános jellegű megjegyzéseket jelenti, alapvetően úgy, ahogy egyébként a tavalyi évben is, amikor a költségvetést tárgyaltuk részemről, nyilvánvalóan minden egyes kormányának megvan a maga filozófiája akkor, amikor a költségvetését összeállítja, és abból az alapvető filozófiából vezeti le valamennyi tételt és valamennyi feladatot. Én egyetértek azzal, hogy egy olyan költségvetést kell összeállítani, ami alapvetően képes a válságot kezelni. Ugyanakkor mellétennék egy másik kiegészítést, szerintem az új szerkezet építése is ugyanakkor fontos kérdés, hogy milyen gazdaságszerkezetet építünk.

Nyilvánvaló, ebből a szempontból számomra önmagában csak és kizárólag a hiánycél figyelembevétele vagy az ennek alapján történő gondolkodás nem elégséges, mert úgy gondolom, hogy vagy a gazdaságfejlesztést, vagy pedig egy gazdaságszerkezet-átalakítást kellene ahhoz megcéloznunk, hogy valóban azokon változtatni tudjunk, ami itt egyébként szintén a kritikák között megfogalmazódott, hogy ne a bázisalapú tervezés legyen a következő évek jellemzője, hanem alapvetően a feladat szerinti finanszírozás.

Tisztelt Képviselőtársaim! Pontosan ezekkel kapcsolatos önmagában az is, ami a költségvetés közelítéséből érzékelhető, ahogy elhangzott, hogy 1,5 százalékos növekedésre terveztek. Ma már hallani és megfigyelhető olyan információ, főleg közgazdászok részéről, hogy a 0,5 százalékos növekedés is egy pozitív scenárió egyébként a következő esztendőre, tekintettel arra, hogy minden 0,5 százalékos csökkenés több mint 70 milliárdos kiesést jelent. A kérdésem az, hogy akkor, amikor a tervezés történt, ezeket a folyamatokat figyelembe vették-e, mert ha ma ezt a 0,5 százalékot tekintjük, akkor ez azt jelenti, hogy ebben a tekintetben már most egy 140 milliárdos lyukkal kell számolnunk.

Ugyanakkor a költségvetés alapvetően 265 forint-eurós költségvetéssel számol. Ma már tudjuk azt, hogy 300 felé közelít. Szintén a folyamatokat figyelembe véve ennek a különbsége is elég jelentős kiesést jelent. Ezt hogyan kívánják kezelni? Tehát adott esetben azt mondanám, hogy amikor ez a költségvetés benyújtásra került ezekkel a tételekkel, ez ma október 18-án már nem igaz.

Pontosan ezért én azzal együtt, hogy alapfilozófiának a gazdaság szerkezetének az átalakítását tekintettem volna, nagyon fontos lenne azt a tervezési technikát választani, ami a sávok közé tervezést jelenti. Ilyen esetben nem lenne szükség arra, hogy 150 milliárdos országvédelmi költséghelyet, illetőleg rendkívüli kormányzati intézkedésekre 100 milliárdot és különböző fejezetekben még plusz tartalékokat kelljen megállapítani. Én úgy gondolom, hogy ezzel együtt ez a költségvetés ebben a formájában ma a kockázatok költségvetésének tekintető, és számos kérdést felvet.

Tisztelt Elnök Úr! Képviselőtársaim! Nem tudom, egyáltalán az előterjesztők tudnak-e arra válaszolni, ami egyébként a környezetvédelmi és az ehhez kapcsolódó tételeket jelenti, de nyilvánvaló, az egyik kérdés az, hogy annak az intézményrendszeri átalakításnak, ami egyébként a költségvetésben érzékelhető, hol a jogszabályi háttere, mit takarnak, milyen feladatokat takarnak, ugyanakkor azzal együtt, ami egyébként már az előző napirendi pontnál is elhangzott, hogy milyen jellegű, az elnök úr említett egy 30 százalékos finanszírozási csökkenést, hogy ezekkel egyébként azokat a feladatokat, amiket a 2012-es esztendőben el kell látni, képes lesz-e egyáltalán ez a terület finanszírozni.

Nyilván lehetne erről még sok minden mást elmondani, akár általánosságban, akár a konkrét helyzetet is tekintve. Én természetesen azzal együtt, ami egyébként az ÁSZ részéről is elhangzott a kritika, nem fogom tudni támogatni az általános vitára alkalmasságát a költségvetésnek.

Köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Én majd szeretném kérni, hogy amennyiben az NGM, illetve az ÁSZ képviselői esetleg szakmai támogatást igényelnének, akkor a Vidékfejlesztési Minisztérium jelen levő munkatársai segítsék őket abban, hogy a felmerülő kérdésekre megfelelő válaszokat kapjanak a képviselők.

Folytatnánk azt a sort, hogy egy ellenzéki felszólalót egy kormánypárti felszólaló követ, úgyhogy én most Nagy Andor alelnök úrnak adom meg a szót, és utána Bödecs Barna következik.

DR. NAGY ANDOR (KDNP): Köszönöm a szót, elnök úr. A kormánypárti többség, a Fidesz-KDNP általános vitára alkalmasnak tartja ezt a költségvetési tervezetet.

Egyetértek sok mindenben azzal, amit az előbb Szili Katalin mondott. Persze, hogy ez a kockázatok költségvetése, hát most elég kockázatos világot élünk, tehát azért azt nem lehet eltagadni, hogy van némi kockázat a tervezésben. De az én tudomásom szerint nemcsak egy 265 forint-eurós változat, hanem egy 280-as meg egy 300-as is készült. Ezt kérdezném is a főosztályvezető úrtól, hogy így van-e, jól tudom-e, és hogyan jelenik meg ennek a kockázatnak a kivédése számokban az előterjesztésben.

A hozzám eljuttatott információk szerint a VM költségvetése 2011-hez képest növekedni fog. Ennek a növekedésnek azonban az oka elsősorban a megnövekedett termékdíjbevételel. Ezt jól tudom-e? Ez is egy kérdés lenne. Tehát ez mindenképp egy pozitívum.

Végigültük előbb a miniszter meghallgatását. Fazekas Sándor hozzászólásaiból is kiderült, hogy ez nem lesz az áttörés éve, és persze, hurráoptimizmusra nem nagyon van okunk, de nem is lehet. Azt gondolom, hogy – ahogy a bevezető előadásból hallhattuk – ha ez a költségvetés tartalmaz is kockázatokat, akkor a kockázatok olyan szinten jelennek meg benne, amelyek tarthatók lesznek, hiszen rengeteg tartalék van a költségvetésbe beépítve, és ez szerintem biztosítékot meg biztonságot fog adni arra, hogy az elkövetkezendő éveket, ha úgy tetszik, túléljük.

Mindenki tudja, hogy milyen helyzet van a világban. Magyarország kormánya, az Orbán-kormány nem adja föl azt a törekvését, hogy az államadósságot csökkentse. Ez mindjárt meg is határozza a mozgásterét a tervezésnek.

Én tehát összességében azt mondom, hogy persze nehéz helyzetben vagyunk, valóban nem ez lesz az áttörés éve, de a kockázatok költségvetését is túlzásnak tartom. Van benne némi kockázat, de azt gondolom, hogy a tervezés megalapozott, és alkalmat és biztonságot fog teremteni arra, hogy a 2012-es évet is abszolválhassuk.

Engem is meglepetésként ért a nemzeti környezetvédelmi intézet, kár, hogy nem kérdeztünk rá erre az előző napirendi pontnál. Ha a VM képviselője már itt van, jó lenne, ha tudna erről néhány szót mondani, nemcsak számokat, hanem hogy ez pontosan micsoda. Én úgy tudom, hogy ez egy olyan új intézmény lesz, amely még nem volt a magyarországi környezetvédelmi közigazgatásban. Ez lehet jó is meg rossz is. Bízunk benne, hogy ez egy jó hír a számunkra, és nagyobb hatékonyságot fog eredményezni.

Tehát összességében a mi frakciónk az általános vitára való alkalmasságot támogatni fogja, és ha előadót kell állítani, akkor én ezt szívesen el is vállalom, és ezt a többségi véleményt elmondom majd a parlamenti vitában is.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Kell többségi véleményt is benyújtani, tehát köszönöm alelnök úrnak, hogy vállalja a többségi vélemény megfogalmazását és szükség esetén ismertetését.

Akkor megadnám a szót Bödecs Barnabásnak.

BÖDECS BARNABÁS (Jobbik): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Én a kockázatok hangsúlyozása mellett elsősorban azt emelném ki általában, hogy itt megint egy megszorításokon alapuló költségvetés van, mert a kormányzati gazdaságpolitika alapja a külső kényszereknek való megfelelés, tehát az adósságszolgálat, a hiánycél mindenáron való teljesítése, és minden ennek rendelődik alá, az életszínvonal-politika, a szociálpolitika, az adópolitika, az ökológiai szempontok, minden gyakorlatilag, még az infláció kezelése is.

Sajnos a költségvetési javaslat struktúrájában sem látunk érdemi elmozdulást. Hiányzik megint az áttekinthetőség, az egységesség, az előző évekkkel való összehasonlíthatóság. Gyakorlatilag ez a javaslat akkor volna egy képviselő számára kezelhető, hogyha lenne benne nem bázisszemlélet, de egy olyan összehasonlíthatóság, ami legalább az előző két év költségvetési teljesítési adataival, egy teljesítési adattal, illetve egy tervadattal összehasonlíthatná ezt a tervezést. Ebből lehetne látni azokat a szerkezeti változásokat, amiket a kormányzat előírányoz, lehetne látni az átcsoportosításokat. Ez megint nem jelenik meg a javaslatban.

Mi is túlságosan ambiciózusnak tartjuk a 1,5 százalékos növekedést. Hasonlóképpen nem értjük, hogy ha ilyen kockázatok vannak a devizaárfolyamban, akkor miért nem egy

óvatos árfolyamtervezés történik eleve, és miért nem történik egy olyan sávós tervezés, amely a legjobb, illetve a legrosszabb scenárióra egyaránt számol, és ezáltal nem horribilis tartalékok képzését és ennek kapcsán azoknak a kevéssé ellenőrizhető elköltését irányozza elő, hanem a tárcafejezeteknél, illetőleg az adósságszolgálatnál, a devizás terheknél eleve többféle verzióval számol, és a rosszabb scenáriók megvalósulása esetén bemutatja ezeknek a forrásait is.

Sajnálatosnak tartjuk azt, hogy az Állami Számvevőszék véleménye egyáltalán nem lett kedvezőbb a tavalyi évhez képest. A számvevőszéki véleményben több helyen megjelennek az alátámasztó dokumentumok hiányai, háttérszámítások hiányai, illetőleg a dokumentumokban rögzített és a javaslatban megjelenő adatok eltérései.

Hasonlóképpen az ÁSZ is hivatkozik arra, hogy az államháztartási törvény előírásai ellenére nem jelennek meg összefoglalva a többéves hatások. Nem tudtak véleményt mondani a takarékos állami gazdálkodásról és a költségvetési felelősségről szóló 2008-as törvény és a költségvetési javaslat összhangjáról sem, mert a szükséges adatok és háttérszámítások nem álltak rendelkezésre.

Az ÁSZ szerint a költségvetés fő számainak az azt megalapozó hatásvizsgálattal együtt kellett volna előterjeszteni, azonban dokumentáció és információ hiányában a hatásvizsgálat meglétéről és annak tartalmáról nem tudott az ÁSZ véleményt mondani.

Az Állami Számvevőszék megállapítja továbbá azt is, hogy az MNB várható veszteségére nem történt a költségvetésben kiadásképzés. Itt egy 95 vagy 96 milliárdos tételről van szó. Ez egy igen jelentős összeg.

A bevételi oldal egy másik kérdés, amiben nagyon jól megmutatkoznak azok a megszorítások, amik itt a magyar társadalomra várhatók, és ennek az adósságszolgálatnak a teljesítését elősegítik. Ebből a legbrutálisabb, Európa legmagasabb áfakulcsának várható bevezetése és az ezzel kapcsolatban a költségvetésben már tervezett bevételi többlet.

Hasonlóképpen nő a személyi jövedelemadó-teher is. Itt a kormányzat ugyan nem ismerte el, hogy újra kétkulcsos adó lesz, és inkább a Gyurcsány-Bajnai-kormányoknak a szolidaritási jellegű kiegészítő adójával operál, viszont a tervezett adóbevétel a személyi jövedelemadóból már 13,8 százalékkal magasabb. Közben a kiadási oldalon számos területen igen jelentős elvonások lesznek, ilyen például a gyógyszerkassza kiadásának radikális csökkentése vagy például a közösségi közlekedés ártámogatásának immáron bejelentett várható csökkentése is.

Más területeken a javaslat gyakorlatilag befagyasztja a kiadásokat, ami egyes szférákban már ellehetetlenülésközeli állapotokat hoz, így megmarad a bérfagyasztás a közszférában, nem emelkednek újra az illetmények, befagyasztva maradnak a szociális támogatások, noha az infláció 4,2-4,7 százalékosra van tervezve. Nem lesz családipótlék-rendezés, anyasági támogatás, gyés, gyermeknevelési támogatás, életkezdési támogatás, pénzügyi gyermekvédelmi támogatások, minden az előző szinten marad.

Ami a vidékfejlesztési tárca költségvetését illeti, azt mindenképpen pozitívumnak tartjuk, hogy a termékdíjhoz kapcsolódóan ez a szakterület egy komolyabb és kiszámíthatóbb finanszírozáshoz jut, és ilyen értelemben az Országos Hulladékgazdálkodási Ügynökség felállása egy általunk is üdvözölt dolog.

Erről a nemzeti környezetvédelmi intézetről mi sem tudunk semmit. Örültünk volna, hogyha a költségvetési javaslat benyújtását megelőzően, de legalábbis azzal egy időben megfelelő tájékoztatást kapott volna az Országgyűlés arról, hogy milyen jelentős átszervezés történik a tárca háttérintézményeinek működtetésében és ennek finanszírozásában.

Ugyanakkor mi azért kicsit másként látjuk ezt a bírságbevétel-központosítást. Tehát nyilván ez az ÁSZ szempontjából és tervezési szempontból egy átláthatóbb dolog, a másik oldalról viszont megint fölveti annak a későbbi gyanúját, hogy adott esetben a bírságok

elosztása talán más struktúrában fog történni, azaz az egyes szakterületek viszonylagos függetlensége tovább csorbul. Egy nagyon erős központosítási folyamat van ebben.

Végezetül mindenképpen meg kell említenem a megyei önkormányzatok gyakorlatilag megszűnésközeli állapotát és az ezzel kapcsolatos központosítást, ami nyilvánvalóan itt a költségvetésben egy struktúraváltást jelent, a másik oldalról viszont nagyon súlyosan sérti a közösségek szubszidiaritásának elvét. Nagyon súlyosan sérti azt a konszenzusos társadalmi berendezkedést, ami Magyarországon az elmúlt évtizedekben a megyei vagyoni és annak működtetése tekintetében kialakult.

A fentiek alapján a Jobbik Magyarországért Mozgalom a költségvetési javaslat általános vitára való alkalmasságát nem tudja támogatni, és ennek kapcsán kisebbségi véleményt juttat el.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Más észrevétel? *(Jelzésre:)* Fejér Andor képviselő úr jelezte még, hogy hozzá kíván szólni. Parancsolj!

FEJÉR ANDOR (Fidesz): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Mindenféleképpen tanulságos egy ilyen költségvetési vitát megalapozó bizottsági ülés, mert kiderül ebből, hogy mennyivel másképp lehet látni, vagy ha nem úgy szeretnénk, akkor nyilván egy adott szövegből egész más következtetéseket is levonhatunk, mint ami egyébként a kormányzat szándéka volt.

Csodálkoztam volna, hogyha mondjuk nem engedik el a tisztelt képviselőtársaim a fülük mellett azokat a főbb gondolatokat, amelyek elhangzottak a költségvetési törvény beharangozásánál, nevezetesen azt, hogy melyek azok a prioritások, melyek azok az elsődleges célok, amelyeket ez a költségvetés megfogalmaz. Ezek: elrugaszkodni az eurózóna válságától, az államadósság csökkentése. 1150 milliárd forint a jövő évi adósságszolgálat, csak a kamat-adósságszolgálat, ez azt jelenti, hogy még egy forinttal nem csökkent az államadósság. Ezt az összeget az ez évi... Tehát a pontos fejezeti összegeket nem ismerem, de ha nem tévedek, ebben az esztendőben olyan 1400 milliárd körüli összeget fordítottunk vagy fordítunk egészségügyre és nagyjából ugyanennyit közoktatásra, hogy nagyságrendekről beszéljünk. Tehát nagyjából ugyanolyan nagyságrendről van szó. Ha ezt a béklyót nem próbáljuk meg lazítani az ország költségvetésében, akkor bele fogunk fulladni. Tehát ez látszott.

Tudom, minden természetvédelmi őrt meg mindenkit védeni kell, meg mindenkit támogatni kell, de mégiscsak a prioritásokat meg kell fogalmazni, hogy mi az, amit szeretnénk.

Igen, a közgazdaság-tudomány alapvetően nem egy egzakt tudomány, és azt elmondhatjuk, hogy minden bizonnyal vagy talán meglesz az 1,5 százalékos GDP-növekedés. Körülbelül egy év múlva meg fogjuk tudni mondani, hogy teljesült ez a feltételezés vagy nem teljesült ez a feltételezés. És igen, ez nagymértékben befolyásolja az állami bevételeket.

Elhangzott Bödecs képviselő úr részéről a külső kényszereknek mindenáron való megfelelés. Én ezt másképp fogalmaznám meg, képviselő úr. Én azt mondanám, hogy a függőségünk csökkentése. Tehát addig, amíg folyamatosan növekvő külső finanszírozásra szorul egy ország, a függősége folyamatosan növekszik. Lehet azt mondani, hogy holnaptól ne teljesítsük az adósságtörlesztést, csak akkor az a kérdésem, mellé kellene mondani, hogy miből fogjuk finanszírozni az országot. Tehát ez egy elég egyszerű dolog. Holnaptól nem fizetünk, de akkor tessék melléteni, hogy honnan fogja ez az ország finanszírozni azokat a közalkalmazottakat, akik esetében természetesen nagyon sajnáljuk, hogy nem tudjuk egy magasabb jövedelemmel jutalmazni őket, de én a saját magam nevében – és megerősítve azt,

amit Nagy Andor képviselőtársunk a frakciónk nevében elmondott – azt javaslom, hogy támogassuk, hogyha azt szeretnénk, hogy ez az ország valaha lábra álljon.

Lehet játszani a szavakkal, hogy most akkor egykulcsos adó. Én nem is mennék bele ebbe a játékba. Emlékezzünk vissza, hogy tavaly, amikor a társasági adót csökkentettük, egy kéréssel fordultunk a vállalkozásokhoz, hogy a kiskeresetűek esetében járuljanak hozzá, hogy kompenzálják azt a keresetkiesést, amely az első pár hónapban megjelent a keresetsökkenésben. Nem találtunk partnerekre. Ezért azt a kompenzációt magának a költségvetési törvénynek kell megtalálni, amely a kiskeresetűek esetében megakadályozza azt, hogy csökkenjen a nettó kereset. Én ezt abszolút vállalhatónak tartom.

Persze ne feledkezzünk el arról sem, hogy van egy olyan cél, hogy végre elérjük azt, hogy a nyugdíjalap önálló legyen, önállóan működjön, saját lábára álljon a nyugdíjalap, és van egy olyan megfogalmazott törekvés, amely az egészségügyi alap önállóságának a megteremtését tűzte ki célul.

Ha ezeket a nagyon komoly célokat meg tudjuk valósítani, akkor azt gondolom, hogy már nem volt hiábavaló a munkánk. Természetesen várjuk a közoktatásnak és az egészségügyi rendszernek a rendszerszintű átalakítását, amely egy újabb lépést tesz abba az irányba, hogy végre el tudjunk szakadni attól a bázisalapú tervezéstől, amit képviselő asszony nagyon helyesen megemlített. Igen, ettől kellene tudnunk egyszer elszakadni, de ahhoz olyan szinten kell átalakítani ezeket a rendszereket, legalábbis véleményem szerint, amely szinteknek az előkészítése, mint láttuk, elég sok időt vesz igénybe. Azt gondolom, mi lettünk volna a legboldogabbak, ha már egy elfogadott közoktatási törvényről vagy egy módosított vagy elfogadott új egészségügyi szolgáltatási törvényről dönthettünk volna. Sajnos az egyeztetések, az ágazati egyeztetések annyira elhúzódtak, hogy még erről nem beszélhetünk. Ezért gondolom azt, de majd a minisztérium képviselői elmondják, hogy valószínű, hogy ezért folytatódik egyfajta bázisszemléletű továbbtervezés, mert a megfelelő jogszabályok előkészítése még nem érte el azt a stádiumot, amely lehetővé tette volna egy feladatfinanszírozású költségvetés tervezését.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szili Katalin és Bödecs Barnabás jelezte, hogy szeretnének hozzászólni. Kérem, tegyék meg.

DR. SZILI KATALIN (független): Köszönöm szépen. Képviselő úr, mindösszesen egy reakciót engedjen meg. Én nem vonom kétségbe azokat, sőt tökéletesen egyetértek azzal is, ami az adósságszolgálatot jelenti, a válságkezelést, minden egyes ilyen dologgal, ezt nem is mondtam. Én alapvetően egyetlenegy dolgot tartok érthetetlennek, és a kockázatokat is erre értettem. Én úgy gondolom, hogy a költségvetés tervezésénél – és azzal együtt is azért mondtam az euróárfolyamtól kezdve a növekedés tervezését is – véleményem szerint okosan akkor járnánk el – és azért beszélek itt többes szám első személyben, mert ez nyilván mindannyiunk felelőssége –, hogyha a legrosszabb forgatókönyvre tervezzük a következő évi költségvetést.

Tehát akkor, amikor sávokról is szóltam, én pontosan erről szóltam, mert akkor szükségtelen az, hogy mérhetetlen mennyiségű tartalékokat képezünk, hiszen a legrosszabbat nézzük, amihez képest a várakozásunk esetlegesen jobb lehet, tehát figyelemmel az európai folyamatokra, és beleértve mindazokat, melyek az európai földrajzi periférián zajlanak, én ezért mondtam azt, hogy sokkal felelősségteljesebbnek tartanám, ha a legrosszabb scenárióra terveztük volna a költségvetést. Én mindösszesen ezt hiányolom ebből, azzal együtt egyébként, ami egyébként a folyamatoknak... Nyilvánvaló, de úgy gondolom, hogy valóban jövő ilyenkorra kiderül, de én azért nagyon szeretném azt, hogyha ebből inkább az a

következtetés lenne, hogy készüljünk a legrosszabbra, ehhez képest viszont akkor legyen mondjuk pozitívabb az az élményünk, amit mi magunk megélünk.

Egyébként nyilvánvaló, és az a kormány felelőssége is, hogy milyen filozófiai alapra építi a saját költségvetését. Én ezt maximálisan tiszteletben is tartom. Engedjék meg, hogy esetleg ne pontosan ugyanúgy lássam ezt a kérdést, de meg kell hogy mondjam önnek, a rendszerkorrekciónak én maximálisan híve vagyok, és minden olyan korrekcióban, ami egyébként a társadalom érdekét szolgálja, magam is partner vagyok.

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Bödecs Barna!

BÖDECS BARNABÁS (Jobbik): Köszönöm szépen a szót. Én is nagyon röviden szeretnék reagálni, én az adórészre.

Akkor, amikor a Fidesz-KDNP előterjesztette az egykulcsos adót, az ellenzék minden pártja figyelmeztette arra, hogy ebből nagy baj lesz, és társadalmi igazságtalanságra vezet. Kedves képviselő úr, itt nem lehet arra hivatkozni, hogy önök a társadalmi partnerek együttműködését kérték, tekintettel arra, hogy közben a nagyjövedelműeket igen nagy kedvezményekhez juttatták és mentesítették az adófizetés alól. Még azokat az érveinket sem fogadták meg, hogy legalább ne degresszív legyen az elvonás jellege, és legalább a járulékfizetési felső határokat vegyék ki, mert önök egy olyan adórendszert csináltak, amit ugyan igazságosnak neveznek, de a valóságban a nagykeresetűek kevesebbet fizetnek, hiszen bizonyos jövedelemhatárok fölött például már nyugdíjjárulék sincs. Tehát míg a kis- és átlagos jövedelműek úgymond 26 vagy 36 százalékot fizetnek a járulékokkal együtt, addig a nagykeresetűeket ez a járulék már nem terheli. A minimálbér meg e közeli adójóváírásmegszüntetést pedig az adórendszeren belül kellett volna úgy kezelni, hogy ezek a társadalmi rétegek ne járjanak rosszabbul.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Bodó Imre kért még szót.

BODÓ IMRE (Fidesz): Köszönöm szépen. Érdeklődve hallgattam a tárca véleményét, és ezenközben hallgattam az ellenzéki képviselők hozzászólását is, de természetesen a mellettem ülő képviselőtársam véleményét is.

Szeretném a keretszámokat pontosítani. Szeretném felhívni minden kedves képviselőtársam figyelmét arra, hogy ez az ország egy iszonyatos adósságállománnyal küzd. Ennek az országnak van egy bevételi oldala és van egy kiadási oldala, azon belül természetesen lehet a részfeladatokon vitatkozni és lehet azokat az összegeket tologatni, de egy tény, azt nem lehet elvitatni, hogy ennek az országnak a bevételei mellett vannak kötelező kiadási kötelezettségei. Ha komolyan gondoljuk mi úgy en bloc az összképviselők meg a parlament, akkor az meg sem szabad, hogy forduljon a fejünkben, hogy ez a hiánycél tovább nőjön. Ennek a hiánycélnek csökkennie kell, és ha ezt a hiánycélt csökkenteni akarjuk, akkor valahol mindannyiunknak, a parlament bármely szegletében ülő képviselőnek is alapvető kötelessége, hogy ezt az országot abba az irányba terelje, amit Szili képviselőtársam említett, hogy egy más filozófiára helyezzük, mert ez természetesen így helyes és így normális. Kormányok jönnek, kormányok mennek, és más filozófiák kell hogy érvényesüljenek.

Szeretném rögzíteni, hogy mi a Fenntartható fejlődés bizottságában ülünk, és én csak úgy mindannyiunknak, elsősorban magamnak szoktam azt a kérdést feltenni, hogy fenntartható-e az a fejlődés, ahol az előző kormányok 8 év alatt két és félszeresére emelték az államadósságot. Hát az a fejlődés nem fenntartható. Azért én gyakorló polgármesterként azt gondolom – '94 óta csinálom nagyon piciben, mikroszinten költségvetést –, hogy ha és

amennyiben egy adósságot elengedünk, és kezelhetetlen állapotok felé sodorjuk a működést, akkor ne csodálkozzunk azon, hogy ez egy idő után nem lesz fenntartható. Ne csodálkozzunk azon, hogy egy idő után olyan iszonyatos mértékű kamattörlesztéseink és aktuális törlesztőrészeink lépnek fel, amely egyébként abban köszön vissza, hogy úgy teljes egészében az egész társadalom ennek csak mondjuk a negatív vagy legalábbis néhány szegmensben negatív pontjait érzékeli.

Tehát én nem akarom azt mondani, hogy visszafele kell mutogatni folyamatosan, de a tényt folyamatosan rögzíteni kell. A tény pedig az, hogy ennek az országnak egy fenntarthatatlan nagyságú államadóssága van, és ez egy száraz tény. Ha ez nem lenne jelen pillanatban, vagy legalábbis jóval kisebb lenne, mint ahogy az majd a januárban érvénybe lépő alkotmányunk szövege szerint 50 százalékban rögzül, akkor onnantól kezdve a következő kormányok mind-mind azért jóval szabadabban és más-más filozófia szerint is működhetnének.

Jelen pillanatban nekünk, mindannyiunknak ezt a fontos részt szerintem szem előtt kell tartani, és ha ezt szem előtt tartjuk, akkor... Én igazából tudom, hogy az ellenzéknek mondjuk a mi költségvetésünket elfogadni éppen nem egy alaphelyzet, de az országunk helyzetére való tekintettel én azt gondolom, hogy ebben az alapproblémában konszenzust kell hogy képviseljünk. Ha ezt a konszenzust képviselni tudjuk, akkor valamennyiünknek az ország költségvetésének a sikere érdekében ezt el kellene fogadnunk, és szurkolnunk kellene, hogy ez a költségvetés majd 2012. év végére ezekkel a számokkal teljesüljön is.

Természetesen tiszteletben tartom mindazt, hogy mindenkinek lehet véleménye azon belül, amely a keretszámokon belül hogyan és miként rendezzük vagy éppen ne rendezzük a belső struktúrát. De a keretszámok adottak.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Akkor mielőtt megadnám a lehetőséget a válaszadásra, szeretnék én is néhány kérdést föltenni, illetve észrevételt hozzáfűzni az elhangzottakhoz.

Összességében itt ezt a vitát, ami ellenzéki és kormánypárti képviselők között kialakult, nem szeretném tovább ragozni nagyon. Annyit azért hozzátennék, hogy természetesen mindannyian tisztában vagyunk vele, és azt gondolom, hogy a teremben ülő képviselők egyet is értenek abban, hogy az elmúlt nyolc év – nem szeretnék „elmúlt nyolc év”-ezni –, de mindenesetre a két szocialista kormányzat szerepe a magyar költségvetés helyzetének az alakításában és az államadósságban megkérdőjelezhetetlen, és ezzel a helyzettel szembe kell nézni.

Ugyanakkor az a szétfeszített pénzügyi helyzet, amiben a magyar költségvetés ma van, ebben a mostani kormánynak nagyon súlyos felelőssége és szerepe van egy tökéletesen elhibázott, szociálisan igazságtalan adórendszer bevezetésével. A költségvetés túlfeszített helyzete ennek az egykulcsos, állami bevételeket jelentős mértékben visszavágó adórendszernek is a következménye. Természetesen hozzájárul ehhez az a felhalmozott államadósság, amit örökölt ez a kormány, de már nem lehet másfél év után egy az egyben visszamutogatni az előző kormányzatokra, mint amelyek egyedül felelősek ezért a helyzetért.

Éppen ezért, jóllehet a felelősség minden ellenzéki képviselőben benne van, azt gondolom, hogy a közös célunk az ország működőképességének a biztosítása, és azzal együtt, hogy nagyon kevés intézkedésével értek egyet a kormánynak, őszintén drukkolok, hogy sikerüljön mindaz, amivel én nem értek egyet, mert mindannyiunk érdeke az lenne, hogy működjön az ország. Az egy helyzet, hogy én nagyon szkeptikus vagyok azzal kapcsolatban, hogy ez a rendszer így, ahogy fölrajzolták, működőképes-e vagy sem.

Rátérve szűkebben a környezetvédelmi fejezetre, a költségvetés környezetvédelmi fejezetének, Vidékfejlesztési Minisztérium-fejezetének a taglalására.

Elhangzott itt a vitában, hogy tisztázni kell, hogy melyek az elsődleges célok. Nem a költségvetésből derül ki ez, mindannyiunk számára világos, hogy a kormánynak a környezetvédelem nem szerepel a prioritásai között, tehát ez nem a költségvetési törvényből levonható következtetés, de itt is tetten érhető az, hogy a környezet- és természetvédelem, vízügyi szakterület a költségvetési tervezésnek az egyik legnagyobb veszteseként került ki ebből a kormányon belüli egyeztetésből. Tehát olyan jelentős támogatáskurtítások, költségvetés-csökkentések szerepelnek a Vidékfejlesztési Minisztérium és ezen belül a környezetvédelmi területen, ami egész egyszerűen semmivel nem indokolható.

Néhány példát szeretnék csak kiemelni ennek érdekében, hogy ezt alátámasszam. Az országos környezeti kármentesítési program nyomtalanul eltűnt a költségvetésből gyakorlatilag, nem szerepel ez a sor a költségvetésben.

A Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal támogatása 14,3 milliárdról 5,2 milliárdra csökkent. Tehát nem egy picit húztak a nadrágszíjon a költségvetés egyensúlyba hozása érdekében, hanem gyakorlatilag beszántották a szakigazgatási hivatalt.

Már szó volt a Földmérési és Távérzékelési Intézetéről. Miniszter úr azt mondta, hogy nem vonják el a... *(Közbeszólás.)* Nem mindegy, hát ezen lehet mosolyogni, a Földmérési és Távérzékelési Intézet a felelős azért, hogy egy közhiteles ingatlan-nyilvántartás működjön Magyarországon. Ez pontosan például azoknak a földeknek a nyilvántartása, amire hivatkozott a miniszter úr, hogy micsoda átláthatatlan struktúrát örökölték az előző kormánytól. Ahhoz, hogy ezt rendbe tudjuk tenni, szükség van ezekre az intézményekre, és az, hogy a tavalyi 23 milliárdos forrás 1,6 milliárdra csökken, megint nem egy nadrágszíjmeghúzás, hanem ez egy kaszálás ezen az intézményen.

Lehetne sorolni. Az Élelmiszer-biztonsági Hivatal költségvetésének a csökkentése megint nem a biztonságos élelmiszerhez való hozzájutás lehetőségének az erősítéséhez fog-e vezetni? De a környezetvédelmi ágazatban egyszerűen hihetetlen további megszorítások vannak. A tavalyi 30 százalékos költségvetési csökkentés után a környezetvédelmi felügyelőségeknek újabb 30 százalékos költségvetési megszorítással kell szembenézni. Két év alatt 60 százalék, hogyha nem számolunk kamatos kamattal, 60 százalékos megszorítás. Egyszerűen nem értem, hogy mi a terv, mitől gondolja bárki, hogy ezek az intézmények jövőre működni fognak, amikor két év alatt 60 százalékot elvontak a költségvetésükből, csökkenteni kell a létszámot.

Ha megnézzük a kolontári eseményeket – a vizsgálóbizottság rövidesen nyilvánosságra hozza a jelentését –, a Kolontárhoz vezető folyamatnak az egyik nagyon fontos eleme volt az, hogy az elégtelen kapacitások miatt a felügyelőségek, a hatóságok nem tudták ellátni a feladatukat, és ezek a hatóságok két év alatt 60 százalékos elvonással kellett hogy szembenézzenek. És kapjuk közben a híreket, hogy egész egyszerűen már arra nincs pénze a felügyelőségeknek, hogy a terepre kimenjenek. Ezek után aztán tényleg nem tudom, hogy minek tartjuk fenn ezeket az intézményeket, hogyha minimális a működés. Itt nem arról van szó, hogy minden egyes természetvédelmi őrt megpróbálunk megvédeni. Itt arról van szó, hogy az alapműködésre jut-e még forrás avagy sem.

Hulladékgazdálkodás, új hulladékgazdálkodási termékdíjrendszer. 60 milliárd forint termékdíj-befizetéssel számol a kormányzat. Amikor a termékdíjtörvény az Országgyűlés előtt volt, meg ezt követően Illés államtitkár úr azt mondta, hogy ennek a fele az ágazatban marad, és a hulladékgazdálkodási feladatok ellátását fogja finanszírozni. A költségvetési törvényből világosan látszik, hogy ez egyszerűen nem igaz. 15 milliárd forint marad a hulladékgazdálkodási feladatoknál. Ha ehhez még hozzá tesszük az OHÜ-nek az 1,2 milliárdját, az is 16 milliárd. A 60 milliárdnak ez a negyede, és nem a fele. Tehát még ami itt képződik az ágazatban, annak is csak a töredéke marad itt, a többi a költségvetés más feladatait finanszírozza.

Ugyanez visszatérve egy pillanatra a hatóságokra. Karsai Lászlóné említette, és ne haragudjon, asszonyom, ez nem önnek szól, kapott egy szöveget, hogy itt ismertesse a bizottsággal, és én egy végtelenül béketűrő ember vagyok, de azért van a cinizmusnak egy határa, ami mellett nem lehet elmenni szó nélkül, amikor azt halljuk, hogy milyen jó, hogy a bíróságok központosításra kerülnek, mert nem kényszerülnek az intézmények, hogy a bíróságokból finanszírozzák magukat.

Az amnézia lassan Magyarországon nemzeti sportként tartható nyilván, de azért én még emlékszem a tavalyi költségvetés vitájára, amikor a központi támogatások elvonását azzal indokolta az NGM, hogy majd a bíróságokból meg a saját bevételekből finanszírozzák magukat az intézmények, és hogy nem kell nekünk aggódni ezeknek az intézményeknek a túlélése miatt, mert ők majd önfinanszírozóak lesznek. Eltelik egy év, és ezekről az intézményekről most kiderül, hogy nem kényszerülnek rá, hogy ebből finanszírozzák magukat, miközben nem kapják meg a visszafizetést a költségvetésből. Szerepel ugyan valami ilyen megjegyzés, itt a saját bevételek visszafizetése, de a fő számok azt mutatják, hogy 1,5 milliárdos elvonás van mondjuk a felügyelőségeknél.

Tehát én azért azt szeretném jelezni, és nyilván van a költségvetésnek egy fő szempontrendszere, de a Fenntartható fejlődés bizottságában azt gondolom, hogy nekünk azért elsősorban a környezetvédelmi és fenntarthatósági szempontok érvényesülését kell ellenőrizni a költségvetésben. Ebből a szempontból ez egy katasztrófa-költségvetés, és nem kérdéses, hogy 2012-ben a környezetvédelmi intézményrendszer gyakorlatilag működésképtelenné fog válni.

Ez nem azért rossz, mert most sajnálom a természetvédelmi őrszolgálatot vagy a környezetvédelmi felügyelőségek munkatársait. Azért rossz, mert ők azok, akik érvényesíteni tudnák a hatályos magyar és európai uniós jogszabályokat. Ha nincs meg a forrás a működésükhöz, akkor ezek a jogszabályok nem lesznek érvényesítve. Ez fáj, és ez az, ami katasztrófális, nem pedig az, hogy most száz embert innen elküldenek vagy ötvennek nem tudják kifizetni a prémiumát, hanem az, hogy tulajdonképpen az egész környezetvédelmi jogalkotás már-már fölöslegessé válik, hiszen nincs olyan intézményrendszer, amely ennek az érvényesülését ki tudná kényszeríteni a magyar gazdaság szereplőiből.

Ebben a tekintetben egyáltalán nem biztató, amit miniszter úr korábban itt a meghallgatása során mondott, hogy majd hozzáigazítják a jogszabályokat az alacsonyabb kapacitású felügyelőségekhez és hatósági rendszerhez, hogy azok ezzel az alacsonyabb létszámmal is el tudják látni a feladatokat. Ez egy ördögi kör, amiben benne vagyunk: csökkentjük a kapacitást, aztán hozzáigazítjuk a jogszabályokat, aztán tovább csökkentjük a kapacitást. Ez nem vezet sehova. Meggyőződésem, hogy ha a gazdaság és a társadalom működésének a természeti alapjait felszámoljuk, amire ez a költségvetés kifut, akkor hosszú távon az államadósságot se fogjuk rendezni, az egészségügyet se fogjuk rendezni, és egyáltalán ez a társadalom elveszti a működésének az alapjait, és a többi területet sem fogjuk tudni kielégítően rendezni Magyarországon, közös dolgainkat nem fogjuk tudni rendezni.

Köszönöm szépen.

Kérdezem, hogy van-e további kérdés vagy hozzáfűznivaló. *(Nincs jelzés.)* Ha nincs, akkor megadom a lehetőséget az NGM, illetve az Állami Számvevőszék képviselőinek, hogy reagáljanak az elhangzottakra, illetve köszöntöm Petykó Adrienn, a Vidékfejlesztési Minisztérium főosztályvezetőjét, aki majd segíti a kollegákat, hogy szakmailag megalapozott válaszok hangozzanak el.

Tessék parancsolni! Nem tudom, ki kezdi a válaszadást.

Dr. Körösmezei Csaba válaszai

DR. KÖRÖSMEZEI CSABA (Nemzetgazdasági Minisztérium): Köszönjük szépen. Köszönjük szépen, hogy a vitából is láthatóan mélyrehatóan és összefüggéseiben foglalkoztak a beterjesztett törvényjavaslattal.

Az Állami Számvevőszék ismertetéséből is jól látszott, amire a felvezetőmben utaltam, hogy bár alapvetően ez a költségvetés a korábbi szerkezetben készült el, azonban számos változást eszközöltünk ezen belül. Máris szeretném előrebocsátani – Fejér Andor képviselő úr tett fel ezzel kapcsolatban kérdést, tehát erre is válaszolnék, hogy most miért bázisszemléletű és hogyan lesz feladatközpontú a tervezés –, hogy folyamatban van az egész közpénzügyi rendszerünk átalakítása, készül az új államháztartási törvény, és ezt követően lesz módunk egészen más felépítésű költségvetési törvényt beterjeszteni. A jelenlegi keretjogszabályok erre köteleznek most minket.

A vitában elhangzott sok minden, kérdések, ezekre igyekszünk most válaszolni.

Elhangzottak állítások. Ezek mögött többnyire ilyen értékválasztási döntések és megközelítések állnak. Nyilván ezekre nem kívánok reagálni.

Az egész költségvetés egy vetülete az életünknek. Az, hogy itt vannak kockázatok, vannak veszélyek, vagy itt elhangzott az, hogy tragikus a kimenetele, ezek a következményei ennek a helyzetnek, ezzel a költségvetéssel mi elébe igyekszünk menni, és az okokat próbáljuk orvosolni.

Ezzel együtt azt gondolom, hogy most itt nem kell a részletes vitát is egyúttal lefolytatni, tehát az egyes tételek indokoltságát csak a legszükségesebb mértékben adnánk most elő.

Az időközben eltávozott Szili Katalin kérdése volt, hogy az adósságcsökkentés mellett a gazdaságfejlesztésre is kellene koncentrálni, és hogy ezt miért vagy hogyan tartalmazza, vagy nem tartalmazza a javaslat. Ezzel kapcsolatban azt gondolom, hogy a gazdaság fejlesztésével akkor tesszük a legjobbat, hogyha a gazdaság szereplőitől nem vonjuk el a rendelkezésükre álló forrásokat. Ezt úgy tudjuk elérni, hogyha az államnak nincs szüksége olyan nagy mértékű finanszírozásra, és ennek az útja az adósság mértékének a csökkentése. Ez természetesen nem megy egyik évről a másikra; néhány év alatt jelentős adósságot lehet felhalmozni, ezt leépíteni sajnos sokkal hosszabb folyamat.

Elhangzott képviselő asszony részéről, hogy nagy a bizonytalanság a 1,5 százalékra tervezett GDP-vel kapcsolatban, ugyanakkor szinte megválaszolta a saját maga kérdését is, amikor meg azt kifogásolta, hogy miért van ennyiféle tartalék és alap betervezve a költségvetésbe. Hát éppen ezért.

Euróárfolyamra több kérdés, megjegyzés is érkezett. Ez a költségvetés a 268 forintos árfolyamon lett megtervezve. Picit túldimenzionálnak érzem ezt a kérdést. Egy ország költségvetését nem lehet egy devizaárfolyamra alapozni. Kérem, vegyék elő az euróárfolyam elmúlt néhány hónapbeli alakulását. A nyáron, amikor a költségvetés kialakításának a legnagyobb részét végeztük, 263 forint volt az euróárfolyam, ehhez képest 268 forinttal terveztük meg. Természetesen a legutóbbi hetekben elszaladt az árfolyam, azonban ez egy ilyen természetű eszköz, ami igen hektikusan változik.

Azzal a megközelítéssel, amit szintén Szili Katalin képviselő asszony javasolt, hogy a legrosszabb verzió szerint tervezzünk, egész egyszerűen nem értek egyet. Tehát szakmailag sem, egyébként sem lehet egy ország költségvetését egy elképzelhető legrosszabb forgatókönyv mellett összeállítani, hiszen akkor aztán még kevesebb támogatási összeget és kiadási összeget lehetne csak beállítani. Tehát reálisan kell terveznünk, ez az elvárás.

Ami a nemzeti környezeti intézet felállítását jelenti, ez is több helyütt elhangzott. Ezzel kapcsolatban majd megkérem a vidékfejlesztési tárcát az ismertetésre.

Több kérdés, hozzászólás érintette a jogszabályi háttér, a megalapozottság kérdéskörét. Igen, ez egy olyan másik vetülete a jövőért való felkészülésünknek, ami folyamatosan zajlik.

Pontosan most tárgyaljuk majd a költségvetést megalapozó törvényjavaslatot is, illetve folyamatosan kerülnek ezek a jogszabályok benyújtásra. Elég sok a feladat, amit el kell végezni, ezt csak folyamatában tudjuk kezelni.

Ami a képviselő úr észrevétele volt, az összehasonlíthatóság, a szerkezeti változások. Szeretném felhívni képviselő úr figyelmét, hogy nem a normaszöveg, illetve az 1. számú melléklet és a többi melléklet feladata a korábbi évekkel való összehasonlíthatóságot prezentálni, hiszen ennek más a rendeltetése. Ezért készült el a tőle háromszor-négyszer vastkosabb fejezeti kötet. Tehát kérem, hogy ezt tessék ebből a szempontból is megfigyelni, tudniillik ebben egy különösen hosszú rész foglalkozik azzal, ami kimondottan egymás mellé állította a 2011-es és 2012-es kiadásokat, ráadásul tette ezt olyan felépítésben, ami a közgazdasági osztályozásnak a legjobban megfelel. Tehát amit elnök úr is keresett, hogy a környezetvédelem hogyan fog alakulni a jövő évi költségvetésben, az innen legyűjtve, kicsoportosítva együtt olvasható.

Eléggé impozánsak a számok, hiszen az idei, ez évi 162,9 milliárd forintról jövőre 327 milliárdra ugrik a környezetvédelmi kiadás. Természetesen itt figyelembe kell venni azt, hogy ez azért is van, mert a fejezetbe áthelyezésre kerültek az uniós források, tehát az ott megjelenő összegek miatt is van ez a növekedés, de ez önmagában nem magyaráz meg mindent, nem fedí le a növekedést. További 40 milliárd jelenik meg kimondottan környezetvédelmi célokra. Hogyha ugyanezt a GDP-hez mérten nézzük, akkor is az ez évi 1,3 százalékos GDP-arányos környezetvédelmi célú kiadásokról jövőre 1,5 százalékosra fog ez növekedni. Ez szintén itt van benne ezekben a táblázatokban a fejezeti kötetben.

Azt hiszem, ezek voltak, amik kifejezetten kérdésként hangzottak el. Átadom a szót.

Petykó Adrienn kiegészítése

PETYKÓ ADRIENN (Vidékfejlesztési Minisztérium): Tisztelettel köszöntöm a bizottságot és elnök urat. Petykó Adrienn vagyok, a Vidékfejlesztési Minisztérium költségvetési és gazdálkodási főosztályának főosztályvezetője.

Igazából egy kérdés maradt, az NKI, azaz a nemzeti környezetvédelmi intézet rendeltetése és arról részletesebb információk, amire a főosztályvezető úr előttem nem válaszolt, illetve még kiegészíteném azzal, hogy az összehasonlíthatóságot a fejezeti kötetekben lévő szöveges fejezeti indokolások is tartalmazzák, és elnök úr több felvetése, mint hogy a természetvédelmi pályázatok eltűnt vagy az OKKP eltűnt. Természetesen erről nincs szó, csak a feladatok oda kerültek betervezésre, ahol azok felmerülnek. Jelen esetben mondjuk a természeti pályázatok 400 millió forintos összeggel átkerültek a nemzeti parki igazgatóságokhoz, amelyek ezeket a LIFE+ forrásokat lehívják, de úgy gondolom, hogy a részletes vitában akkor erre rá tudunk még részleteiben is térni.

A nemzeti környezetvédelmi intézetről egy pár szót. Azt előrebozsátom, hogy az a szöveges indokolás ezt is részletesebben tartalmazza. Én most nem olvasnám fel az egész anyagot, csak a számomra érdekesebb és fontos területeket emelném ki.

Tehát összefoglalva megállapítható, hogy ez az új intézmény a 13-as címen 435 fővel kezdi meg 2012. január 1-jével a tevékenységét. A költségvetésben látszik, hogy több mint 1,5 milliárdos kiadási összeggel gazdálkodik, amelyből 350 millió a saját bevétele és 1,2 milliárd forint pedig a támogatás.

A nemzeti környezetvédelmi intézet a Vízügyi és Környezetvédelmi Központi Igazgatóság, illetve a Belügyminisztériumhoz átkerülő vízügyi igazgatóságoknak a Vidékfejlesztési Minisztériumnál maradó környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi feladatait fogja ellátni. Ha még konkrétan akarok fogalmazni, akkor egyrészt a szakpolitikák előkészítése, a szakterületi feladatok ellátását támogató hatástanulmányok, vizsgálatok elvégzése és a kutatások lefolytatása lesz a feladata.

A vízügy területén, ahogyan miniszter úr is elmondta az 1. napirendi pontnál, vannak olyan feladatok, amelyek a tárcánál maradnak; ez az intézet fogja ezeket háttérintézményi szinten támogatni. Ilyen például a vízgyűjtő-gazdálkodással, a vízkészletek védelmével, a vizek mennyiségi és minőségi monitoringjával kapcsolatos feladatok ellátása, központi nyilvántartások vezetése, és korábban a VKKI-nál működő igen komoly informatikai, információs rendszer is ennél az intézménynél fog maradni, az NKI-nál, és erre rálátása lesz természetesen mind a VM-nek, mind a BM-nek. Ezen kívül a természetvédelem területén közre fog működni a víz keretirányelv végrehajtásához kapcsolódó természetvédelmi vonatkozású feladatokban, az azt megalapozó kutatási tevékenységeket koordinálja, háttérelmzéseket készít.

Egyik kiemelt feladata, hogy a hatóságokat, tehát a felügyelőségeket tervezzük megerősíteni azzal, hogy nekik adatokat fog szolgáltatni, különböző statisztikai adatszolgáltatásokra, háttérelmzések, tanulmányok elkészítésére gondolok itt, valamint jelentős szerepet fog vállalni az országos és területi hulladékgazdálkodási tervek elkészítésében, szakmai megalapozottságában, illetve itt is a hatásvizsgálatoknál, döntéselőkészítésben lesz kiemelt szerepe.

A környezet-, természetvédelem területén még a levegővédelem, zaj- és rezgésvédelem területén fog közreműködni az új intézmény 2012. január 1-jétől, és ahogyan a miniszter úr is elmondta, az EU-s és egyéb nemzetközi adatszolgáltatások, melyek a tárcánál maradnak, az intézet segítségével még hatékonyabban tudnak megvalósulni.

Összefoglalva ennyit mondanék az NKI-ról, de ennél részletesebb anyag a fejezeti kötetekben megtalálható.

Köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Karsainé az ÁSZ részéről, parancsoljon!

Karsai Lászlóné kiegészítése

KARSAI LÁSZLÓNÉ (Állami Számvevőszék): Én úgy gondolom, hogy az ÁSZ részére konkrét kérdések nem fogalmazódtak meg, olyan konkrét kérdések, amelyekre az ÁSZ tudna válaszolni, illetve inkább szakmai jellegű kérdések voltak, amikre szerintem az előttem szólók válaszolni tudtak. Egyre azonban reagálnék, ez a bírságok, bírságbevételek központosításával kapcsolatosan az elnök úr felvetése.

Én úgy gondolom, hogy miután a bevételek általában eseti jellegűek, tehát azoknak a realizálása azért sokkal kisebb valószínűségű, mint egy támogatási pénznek a realizálása, ezért ha úgy történik majd a bírságbevételek kiváltása, ahogyan ez a tervben megvalósul, hogy 1 forintot 1 forinttal váltunk ki, tehát ugyanannyi támogatást kap az intézmény, mint amennyi bírságbevételekre számít a jövő évben, akkor szerintem ez az intézmények működését nem fogja befolyásolni rossz irányban. De ha nem így valósul meg, akkor az természetesen most még nem látható, erre mi se tudnánk mást mondani, csak arra, hogy egy támogatási pénz mindig reálisabb, mint egy bevételi pénz.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Én ezzel teljesen egyetértek önnel egyébként, hogy a bírságbevételeknél sokkal biztosabb egy költségvetési támogatás, éppen ezért kritizáltuk tavaly ezt az elképzelést, hogy a bírságbevételekből finanszírozni az intézményeket. A helyzet viszont az, hogy a költségvetési támogatás meg nem éri el azt a mértéket, ami akár csak a tavalyi évben rendelkezésre állt, tehát a pénz se innen, se onnan nem fog megérkezni.

Kérdezem, hogy ehhez a napirendi ponthoz, tehát a költségvetésről szóló T/4365. számú törvényjavaslatához kapcsolódóan van-e további kérdés vagy észrevétel. *(Nincs jelzés.)* Ha nincs, akkor szavazásra bocsátom.

Szavazás

Kérem, hogy a bizottság azon tagjai, akik a 2012-es költségvetési törvényt általános vitára alkalmasnak találják, ezt kézfelemeléssel jelezzék. *(Szavazás.)* 11 igen. Nem szavazat? *(Szavazás.)* 4. Tartózkodás? *(Nincs jelzés.)* 11 igen és 4 nem szavazattal a bizottság általános vitára alkalmasnak találta a költségvetési törvényt.

Magyarország 2012. évi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/4656. szám) (Általános vita)

Továbblépnénk a 3. napirendi pontra, ennek az előadója, ha jól tudom, ugyancsak Körösmezei úr. Ez a költségvetést megalapozó egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat.

DR. KÖRÖSMEZEI CSABA (Nemzetgazdasági Minisztérium): Igen.

ELNÖK: T/4656. számon volt megismerhető. Kérem, hogy röviden tájékoztassa a bizottságot a költségvetést megalapozó törvényekkel kapcsolatos legfontosabb tudnivalókról.

Dr. Körösmezei Csaba szóbeli előterjesztése

DR. KÖRÖSMEZEI CSABA (Nemzetgazdasági Minisztérium): Köszönöm. Tehát az államháztartásról szóló törvényünk rendelkezése szerint a kormánynak a költségvetési törvényjavaslat benyújtása mellett egyúttal elő kell terjeszteni azokat a törvényjavaslatokat is, amelyek ennek megalapozásához szükségesek. Épp az előző napirendi pont tárgyalásánál több erre irányuló kérdés el is hangzott.

Ez a törvényjavaslat, amit közismert nevén a „salátának” hívunk, kizárólag olyan módosításokat tartalmazhat, amelyek közvetlenül kapcsolatban állnak az előbb tárgyalt 2012. évi költségvetési tervvel, azzal összefüggenek, azt megalapozzák.

Szintén az előző napirendi pontnál tárgyalt bírsághatáskör teszi ki ennek a törvényjavaslatnak a legnagyobb részét. Ezt igyekeztünk is jól láthatóvá tenni, leválogattuk egy I. fejezetbe az ezzel kapcsolatos törvénymódosításokat, és egy külön fejezetbe tettük az összes többi, költségvetés megalapozásához szükséges módosításokat.

A korábbi évek hasonló „salátájához” képest feltűnő lehet, hogy sokkal kevesebb az államháztartási törvény módosításával foglalkozó paragrafus. Ennek a magyarázata az, amire már utaltam is, hogy folyamatban van, készül vagy legalábbis a mi szakmai műhelymunkáinknak már a végső fázisába ér az új államháztartási törvény. Tehát ezért itt most csak a legszükségesebb módosítások kerültek bele. Valamint van még egy nagyobb blokk, ezek a Munkaerő-piaci Alap miatt szükségessé vált, tulajdonképpen átnevezési, elnevezési módosítások.

Nem tudom, kívánják-e, hogy valamelyik konkrét módosítóba részletesen belemenjünk.

ELNÖK: Látom, nincs erre vonatkozóan igény. Akkor ennyiben gondolta...

DR. KÖRÖSMEZEI CSABA (Nemzetgazdasági Minisztérium): Akkor csak számszerűen mondanám, hogy hét törvénynek a módosítása az, ami a bizottság területét érinti: ez a termőföld-, környezetvédelmi törvény, védett természeti területek, a tulajdoni lap,

üvegházhatású gázok, valamint a termőföld védelméről és az élelmiszerláncról szóló, tehát ezek a törvények szerepelnek benne.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem a bizottság tagjait, hogy van-e kérdés, hozzászólás a „salátához”. *(Nincs jelzés.)*

Csak két rövid megjegyzést engedjenek meg. Egyrészt azt gondolom, hogy a bírságbevételek központosítása, ami itt kerül megalapozásra, azért nem egy teljesen mélységében átvitatott kérdés, illetve ennek a tovagyrúzó hatásai az intézmények költségvetésére nincsenek kellőképpen fölmérve.

A részletes vitában a többivel kapcsolatos véleményeket elmondom.

Ha nincs további vélemény... *(Nincs jelzés.)* Ezzel kapcsolatban is be lehet adni kisebbségi véleményt, amennyiben erre igény van. Szemben a költségvetési törvénnyel, szóban is lehet ismertetni a plenáris vita során a bizottság kisebbségi, illetve többségi véleményét, és a többségi véleményt kell is szóban ismertetni, tehát itt előadót kell állítania a bizottságnak. Kérdezem, hogy ki vállalkozik arra, hogy a költségvetést megalapozó törvényekre vonatkozó törvénymódosítás bizottsági többségi véleményi előadója lesz. *(Dr. Nagy Andor Fejér Andort javasolja.)* Jövő héten várható, emlékeim szerint hétfői vagy keddi napon kerül sor rá, tehát a költségvetési vitát megelőzően kerül sor a megalapozó törvényekre. Úgyhogy hétfőn vagy kedden kerül sor ennek a vitájára, ezt meg tudjuk mondani a bizottsági ülés után, megnézzük. Tehát ha nincs ellenvetés, akkor Fejér Andor ismertetné a többségi véleményt a bizottság részéről. Kisebbségi véleményt kíván-e ismertetni? *(Bödecs Barnabás nemet jelez.)* Kisebbségi vélemény a bizottság részéről nem lesz.

Úgyhogy akkor szavazásra bocsátom a költségvetést megalapozó egyes törvények módosításáról szóló T/4656. számú törvényjavaslatot. Kérem a bizottság azon tagjait, akik a javaslat általános vitára való alkalmasságát támogatják, azt kézfelemeléssel jelezzék. *(Szavazás.)* 11. Nem támogatja? *(Szavazás.)* 4. Tartózkodás? *(Nincs jelzés.)* Nincs. Tehát a bizottság a javaslat általános vitára való alkalmasságát támogatja.

Egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/4662. szám) (Általános vita)

Továbblépnénk a 4. napirendi pontra, az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló törvényjavaslat T/4662. számon volt megismerhető. Ennek az előadója információim szerint Kanyó Lóránt főosztályvezető-helyettes. Úgy látom, ez egy helyes információ. Tisztelettel köszöntöm a bizottság ülésén főosztályvezető-helyettes urat. Arra kérem, hogy röviden tájékoztassa a bizottságot az adótörvényeknek a bizottság feladatkörét érintő módosításait.

Kanyó Lóránt szóbeli előterjesztése

KANYÓ LÓRÁNT (Nemzetgazdasági Minisztérium): Tisztelt Bizottság! Előtte azért néhány szóval felvezetném magát ezt az egész törvényjavaslatot, ami kisterjedelműnek semmiképp sem nevezhető: összességében 35 törvény módosítására tesz javaslatot, ebben 15 olyan törvény szerepel, mely adó-, járulék- és illetékfizetésre fogalmaz meg rendelkezéseket.

Mégis ez a sok szálon futó törvényjavaslat összességében hét olyan fókuszterület köré csoportosítható, ami megadja ennek az egész törvényjavaslatnak az egységét és az azonos gondolatiságát. A legfontosabb és első ilyen kérdéskör vagy témakör, fókuszterület, ami a törvényjavaslat gerincét is jelenti, nem más, mint az, hogy a kormánzatnak kiemelt célja az, hogy a költségvetési hiányt kordában tartsa, és lehetőség szerint csökkentse az államadósságot. Ennek érdekében, ahogy az már el is hangzott, egy jelentős összegű tartalék kerül az országvédelmi alapba. Ennek a tartaléknak a forrása az általános forgalmi adó kulcsának 2 százalékpontos emelése. 150 milliárd forintról van szó.

Ezzel a célkitűzéssel, az államháztartási hiány tartásával függ össze a második témakör, ami az Egészségbiztosítási Alap saját lábra állításaként fogalmazható meg. Ez azt jelenti, hogy az Egészségbiztosítási Alapnál lehetőség szerint a saját bevételek fedezzék azokat a kiadásokat, amelyek az ottani feladatok finanszírozásával összefüggnek. Ennek kapcsán fontosnak tartom megemlíteni, hogy a népegészségügyi termékadó, illetve a baleseti adó is közvetlenül az Egészségbiztosítási Alap részévé válik, illetve a biztosítottakat terhelő egészségbiztosítási járulék 1 százalékponttal emelkedik.

Tovább folytatódik az adórendszerben – és ez a harmadik témakör, amit fontosnak tartok kiemelni – az egységes, arányos adórendszer megteremtése, ha tetszik, a kiteljesítése. Ez azt jelenti, hogy az adójóváírás a személyi jövedelemadó-rendszerben 2012-től megszűnik, az adóalap-kiegészítés pedig a havi 202 ezer forintos jövedelemig szűnik meg, az afölötti részre a továbbiakban is fennmarad az adóalap-kiegészítés, ez közkeletű szóval szuperbruttó néven híresült el, és az 1,27 százalékkal való szorzását jelenti a jövedelemnek. Az afeletti rész, a 202 ezer forint havi jövedelem feletti rész képez majd forrást arra, hogy megfelelőképpen kompenzálhassuk azokat, akik az adójóváírás megszüntetése révén esetlegesen jövedelemcsökkenést szenvednének el.

A költségvetési hiány tartása azonban nemcsak az anyagi jogi normák módosításán keresztül történhet meg. Rendkívül fontos az, hogy a feketegazdaságot csökkentjük és az adómorált javítsuk. Ezzel összefüggésben az adózás rendjéről szóló törvény tesz számos javaslatot. Én ennek részleteibe nem kívánnék belemenni, mindösszesen csak annyit szeretnék kiemelni, hogy egy fontos jogintézménnyel egészül ki az adózás rendjéről szóló törvény, ez az adóregisztrációs eljárás. Ennek keretében az adóhatóság az adószám kiadását megelőzően vizsgálhatja azt, hogy a társaságot alapítani kívánó tagnak, illetve a társaság leendő vezető tisztségviselőinek milyen volt az adózási előélete, tehát ezek a személyek rendelkeznek-e valamiféle adótartozással, részt vettek-e korábban olyan társaságban, amely úgy szűnt meg, hogy jelentős összegű adótartozást halmozott fel.

Természetesen garanciális szabályként lesz arra lehetőség, hogy ezek a személyek ellenbizonyítással éljenek, és kimentsék magukat arra hivatkozással, hogy ez az adótartozás nem a saját felelőtlenségük, hanem a gazdasági körülmények miatt következett be.

Mindezek mellett még a törvényjavaslat nagyon fontosnak tartja az adózói és adóhatósági adminisztráció csökkentését. Ez a számviteli törvényen keresztül, az adózás rendjéről szóló törvényen keresztül érhető leginkább tetten, de más jogszabályokban is vannak erre vonatkozóan kisebb-nagyobb javaslatok.

A törvényjavaslatnak ugyanakkor nemcsak arról kell szólnia, hogy hogyan és milyen módon lehet a költségvetési hiányt közvetlen módon csökkenteni, hanem arról is, hogy milyen módon lehet a vállalkozási környezetet javítani. Ezzel kapcsolatban a társasági adótörvény, de akár a jövedékiadó-törvény vagy éppen az áfatörvény is fogalmaz meg olyan javaslatokat, amelyekkel a vállalkozások adókörnyezete javul.

Néhány szóval rátérnék arra, hogy a tisztelt bizottság szakterületét érintően milyen konkrét adójavaslatok vannak a törvényjavaslatban.

Első helyen szeretném megemlíteni a regisztrációs adóról szóló törvény módosítását. *(Jávor Benedek távozik az ülésről. – Az ülés vezetését dr. Nagy Andor, a bizottság alelnöke veszi át.)* Itt visszamenvén az időben, persze nem az őskorba, hanem csak a nyári adótörvény-módosítások idejéig, megemlíteném, hogy a regisztrációsadó-törvény 2011. július 22-ei hatállyal úgy változott, hogy az avultatási tábla kedvezőbbé vált a használt autók számára. A jelenlegi törvényjavaslat ezt a változtatást természetesen meghagyja, azonban a regisztrációsadó-táblában az adótételeket akként változtatja meg, hogy a használt autók összességében átlagosan akkora adóterhet viseljenek, mint amekkora adóterhet viseltek az avultatási tábla nyári módosítását megelőzően. Ennek a célja az, hogy lehetőség szerint

elkerüljük, hogy Magyarország az elavult, régi gépjárművek, személygépkocsik temetőjévé váljon.

A regisztrációsadó-törvény másik fontos változása, hogy az adótábla kiegészül egy ötödik oszloppal, figyelemmel arra, hogy már megjelentek az Euro 5-ös környezetvédelmi normáknak megfelelő személygépkocsik. Ezekre a személygépkocsikra vonatkozna ez az új, ötödik oszlop, aminek az adótételei lényegileg megegyeznének a jelenleg hatályos adótábla adótételeivel.

A regisztrációs adó kapcsán fontos megemlíteni, hogy sok esetben az adóelkerülés egyik oka a nagyteljesítményű, új autók esetén a magas regisztrációs adó. Ezért a törvényjavaslat egy olyan változtatást fogalmazott meg, hogy a regisztrációsadó-tábla alsó két sorát összevonná, és a nagyobb teljesítményű, új autók esetén a regisztrációs adó összege csökkenne. Ennek az a célja, hogy az adóelkerülésre való ösztönzést vagy késztetést csökkentse, és lehetőség szerint ne eredményezze azt, hogy magyar illetőségű magánszemélyek külföldön helyeztetik vagy vásárolják a személygépkocsijukat, ennek ellenére Magyarországon közlekednek ezzel.

Még egy tétel lehet, ami a tisztelt bizottság érdeklődési körébe tartozhat, ez a cégautóadó változtatása. A cégautóadó hatályos szabályozása szerint két adótétel van, attól függően, hogy a gépjármű hajtómotorjának hengerűrtartalma mekkora. 1600 köbcenti alatt 7000 forint az adótétel a hatályos szabályok szerint, afölött pedig 15 ezer. Ez egy eléggé egyszerű és éppen ezért nem kellően differenciált adótételt jelent.

A törvényjavaslat azt szeretné, hogy ebben az adóban, a cégautóadóban egy differenciált adótábla, adótételtábla jöjjön létre, amely figyelembe veszi erőteljesen a környezetvédelmi szempontokat. Így az adótételek száma kettőről tizenkettőre emelkedik, és két tényezőtől függ alapvetően: a személygépkocsi környezetvédelmi osztályba sorolásától és a személygépkocsi teljesítményétől. Mind a két szempont érvényesíti a környezetvédelmi érdekeket, hiszen attól függően magasabb az adótétel, hogy minél alacsonyabb a környezetvédelmi osztályba sorolása a járműnek, és attól függően magasabb szintén az adótétel, minél magasabb a teljesítménye a járműnek, azaz minél nagyobb a környezetvédelmi kibocsátás nagysága.

Ezeket gondoltam volna a tisztelt bizottság számára előtárni az adótörvények módosítása kapcsán, és amennyiben kérdésük van, természetesen szívesen állok rendelkezésre.

ELNÖK: Köszönjük szépen a főosztályvezető-helyettes úrnak. Szerintem ez egy világos, rövid, lényegre törő összefoglalás volt, és külön köszönjük, hogy kitért a végén arra, ami valójában a bizottságot érinti.

Azt javaslom, hogy mielőtt a kiszámolós játék oda jutna, hogy mindenki elmegy – eléggé megcsappant a bizottsági ülésen résztvevők aránya, én az elnökséget át kellett hogy vegyem közben magától az elnök úrtól is –, hogy ne nyissunk vitát, majd a parlamentben az általános vita kapcsán szerintem beszéljük meg azt, ha valakinek ebben kérdése lenne, és csak szavazzunk. Van-e valaki olyan, aki ezzel nem ért egyet. *(Nincs jelzés.)* Úgy látom a bólogatásokból, hogy nincs.

Tehát általános vitára való alkalmasságról szavazunk. Aki általános vitára ezt a törvényjavaslatot alkalmasnak tartja, az kérem, ezt kézfeltartással jelezze. *(Szavazás.)* 11. Ellene? *(Szavazás.)* 2. Tehát a bizottságunk akkor ezt elfogadta.

Köszönjük szépen a részvételt.

3 és fél órája tart a bizottsági ülés. Régen volt ilyen maratoni ülésünk. Több napirendi pontunk nincs.

Előadó! Andor, mivel egyidejűleg van állítólag a két törvényjavaslat vitája, és ez előzőt elvállaltad, kérdezem, hogy bevállalnád-e ezt is. (*Fejér Andor bólogat.*) Kisebbségi vélemény nincs most sem, úgyhogy akkor a bizottság előadója Fejér Andor lesz.

Ezzel a mai bizottsági ülésünk véget ért. Hétfőn 9-re elvileg megint összehívjuk a bizottsági ülést, kivéve, ha nem lesz napirend. Ezt írásban időben meg fogjátok tudni. Köszönjük szépen.

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 30 perc)

Dr. Nagy Andor
a bizottság alelnöke

Jávor Benedek
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Földi Erika